

စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့် ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန စီမံကိန်းဦးစီးဌာန

စိုက်ပျိုးစီးပွားသတင်းလွှာ

အမှတ်စဉ် (၇/ ၂၀၂၅)

၂၀၂၅ ခုနှစ်၊ မေလ(၁၉) ရက်

၁၉- ၅- ၂၀၂၅	
ငွေကြေး အမျိုးအစား	ငွေလဲလှယ်နှုန်း (ကျပ်)
ဒေါ်လာ	၂,၁၀၀.၀
ယူရို	၂၃၆၀.၀၉
စင်္ကာပူဒေါ်လာ	၁၆၂၁.၀၀
စတာလင်ပေါင်	၂၈၀၆.၈၆
ဂျပန်ယန်း (၁၀၀)	၁၄၄၉.၃၃
တရုတ်ယွမ်	၂၉၁.၁၀
ဟောင်ကောင် ဒေါ်လာ	၂၆၈.၅၆
အိန္ဒိယရူပီး	၂၄.၅၉
ကိုရီးယားဝမ် (၁၀၀)	၁၅၁.၀၁
မလေးရှား ရင်းဂစ်	၄၈၈.၈၃
ဖိလစ်ပိုင်ပီဆို	၃၇.၇၀
ထိုင်းဘတ်	၆၃.၄၀
စီယက်နမ်ဒေါင် (၁၀၀)	၈.၀၉

သတင်းခေါင်းစဉ်များ

■ စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့် ရေထွက်ပစ္စည်းဆိုင်ရာသတင်းများ

- အိန္ဒိယနိုင်ငံတွင် ယခင်နှစ်ထက် သကြားထုတ်လုပ်မှု ၁၈ ရာခိုင်နှုန်း ဆက်လက်နိမ့်ကျနေပြီး ၂၀၂၄-၂၅ ဘဏ္ဍာနှစ်တွင် စုစုပေါင်းထုတ်လုပ်မှု တန်ချိန် ၂၆ သန်း ဖြစ်နိုင်
- အိန္ဒိယပြည်ထောင်စုအစိုးရအဖွဲ့မှ ၂၀၂၅-၂၆ ကြံရာသီအတွက် သင့်တင့်မျှတသောဈေးနှုန်း (FRP) ကို တိုးမြှင့်အတည်ပြု
- ၂၀၂၃-၂၄ ဘဏ္ဍာနှစ်အတွင်း အိန္ဒိယနိုင်ငံ၏ စုစုပေါင်းလက်ဖက်ခြောက်ထုတ်လုပ်မှု၏ ၁ ဒသမ ၈၂ ရာခိုင်နှုန်းကို ပြည်ပမှ တင်သွင်းခဲ့ကြောင်း အစိုးရ ပြောကြား
- အိန္ဒိယနိုင်ငံသည် ကမ္ဘာ့ပထမဆုံးအကြိမ်အဖြစ် ဗီဇပြင်ဆင်ထားသော (genome editing) ဆန်မျိုးစိတ်အသစ်နှစ်မျိုးကို ထုတ်ပြန်
- ယူကေနိုင်ငံနှင့် လွတ်လပ်စွာကုန်သွယ်ရေးသဘောတူညီချက် (FTA) သည် အိန္ဒိယနိုင်ငံ၏ ပင်လယ်ထွက်ကုန်တင်ပို့သူများအား ၎င်းတို့၏ဈေးကွက်ဝေစုကို ပြန်လည်ရယူရန်နှင့် လက်ရှိအမှတ်တံဆိပ်ကို ချဲ့ထွင်နိုင်ရန် အထောက်အကူပြုမည်ဟု မျှော်မှန်း
- အိန္ဒိယနိုင်ငံတွင် ပဲမျိုးစုံနှင့် ဆီထွက်သီးနှံများသို့ ပြောင်းလဲစိုက်ပျိုးမှုကြောင့် ၂၀၂၅-၂၆ ရောင်းဝယ်ရေးနှစ်တွင် ဝါစိုက်ဧရိယာကျဆင်းဖွယ်ရှိ

လယ်ယာစီးပွားနှင့်

ကုန်သွယ်မှုဌာန

စီမံကိန်းဦးစီးဌာန

ရုံးအမှတ် (၁၅)

ဖုန်း-၀၆၇-၃၄၁၀၆၈၄

Email-

misdop.moali@gmail.com

- အမေရိကန်၏ အခွန်နှုန်းသတ်မှတ်မှုကြောင့် သက်ရောက်မှုကို လျှော့ချနိုင်ရန်အတွက် စားအုန်းဆီတင်ပို့မှုအပေါ် ကောက်ခံသည့် ပို့ကုန်အခွန်လျှော့ချရန် အင်ဒိုနီးရှားစားအုန်းဆီ ထုတ်လုပ်သူများအသင်းက အဆိုပြု
- အကောက်ခွန်စစ်ပွဲမတိုင်မီကပင် တရုတ်နိုင်ငံသည် အမေရိကန်မှ ပဲပုပ်နှင့် ပြောင်းတင်သွင်းမှုကို ရပ်နားထားခဲ့

▪ **အထွေထွေသတင်းများ**

- ဖွံ့ဖြိုးမှုအနည်းဆုံးနိုင်ငံများအတွက် တရုတ်နိုင်ငံ၏ အကောက်ခွန်ကင်းလွတ်ခွင့်မူဝါဒသည် ကမ္ဘာ့စီးပွားရေးတိုးတက်မှုကို အကျိုးပြု
- အိန္ဒိယနိုင်ငံသည် အမေရိကန်နှင့် ပထမဆုံးကုန်သွယ်ရေးသဘောတူညီချက် ရရှိရန် အလားအလာရှိကြောင်း အမေရိကန်ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီးပြောကြား
- အကြမ်းဖက်တိုက်ခိုက်မှုအပြီး အိန္ဒိယနိုင်ငံသည် ပါကစ္စတန်နိုင်ငံနှင့် ကုန်သွယ်ရေးလုပ်ငန်းအားလုံးကို တရားဝင်ရပ်ဆိုင်း
- Apple ကုမ္ပဏီအား အိန္ဒိယနိုင်ငံ၌ ထုတ်လုပ်မှု မပြုလုပ်စေလိုကြောင်း အမေရိကန်သမ္မတပြောကြား
- Kerala ပြည်နယ်၊ Thiruvananthapuram ရှိ Vizhinjam အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာရေနက်ဆိပ်ကမ်းနှင့် ဘက်စုံသုံးဆိပ်ကမ်းကို အိန္ဒိယဝန်ကြီးချုပ်ဖွင့်လှစ်မည်
- အိန္ဒိယနိုင်ငံသည် အမေရိကန်မှ တင်သွင်းသည့် ကုန်စည် ၅၅ ရာခိုင်နှုန်းအပေါ် အကောက်ခွန်လျှော့ချရန် စဉ်းစားနေ
- ၂၀၂၅ ခုနှစ် ဧပြီလတွင် အိန္ဒိယနိုင်ငံ၏ ကုန်ပစ္စည်းတင်ပို့မှု ၉ ရာခိုင်နှုန်းတိုးတက်ကာ အမေရိကန် ဒေါ်လာ ၃၈ ဒသမ ၄၉ ဘီလီယံအထိ ရောက်ရှိ

- အိန္ဒိယနိုင်ငံသည် အမေရိကန်ကုန်ပစ္စည်းများအပေါ် အကောက်ခွန် သုည ရာခိုင်နှုန်းအထိ လျှော့ချရန် ကမ်းလှမ်းခဲ့သည်ဟု ဒေါ်နယ်လ်ထရန်ပြောကြား

အိန္ဒိယနိုင်ငံတွင် ယခင်နှစ်ထက် သကြားထုတ်လုပ်မှု ၁၈ ရာခိုင်နှုန်း ဆက်လက်နိမ့်ကျနေပြီး ၂၀၂၄-၂၅ ဘဏ္ဍာနှစ်တွင် စုစုပေါင်းထုတ်လုပ်မှု တန်ချိန် ၂၆ သန်း ဖြစ်နိုင်

အိန္ဒိယနိုင်ငံတွင် ယခုနှစ်အတွက် ကြံကြိတ်လုပ်ငန်းများ မကြာမီပြီးဆုံးတော့မည်ဖြစ်ကြောင်းနှင့် ပြီးခဲ့သည့် ရက်သတ္တပတ် ၂ ပတ်အတွင်း သကြားစက်ရုံ ၁၈ ရုံ ပိတ်သိမ်းခဲ့ပြီးနောက် စက်တင်ဘာလ ၃၀ ရက်နေ့အထိ သကြားထုတ်လုပ်မှုပမာဏသည် တန်ချိန် ၂၆ သန်းခန့်ရှိမည်ဟု ခန့်မှန်းထားကြောင်း The Hindu Businessline သတင်းဌာနက ယခုလ ၁ ရက်နေ့တွင် ဖော်ပြသည်။

အိန္ဒိယအမျိုးသားသမဝါယမ သကြားစက်များဆိုင်ရာအသင်းအချုပ် (NFCSF) မှ စုစည်းထားသော အချက်အလက်များအရ ၂၀၂၄ ခုနှစ် အောက်တိုဘာလ ၁ ရက်မှ ၂၀၂၅ ခုနှစ် ဧပြီလ ၃၀ ရက်အထိ သကြားထုတ်လုပ်မှုပမာဏသည် ယခင်နှစ်က တန်ချိန် ၃၁ ဒသမ ၄၇ သန်းမှ ၂၅ ဒသမ ၇ သန်းသို့ ၁၈ ဒသမ ၃၄ ရာခိုင်နှုန်း ကျဆင်းသွားကြောင်း သိရသည်။

အဆိုပါ နောက်ဆုံးရရှိသော အချက်အလက်များကို ထုတ်ပြန်ရာတွင် လက်ရှိထုတ်လုပ်မှု ပမာဏသည် တန်ချိန် ၅ ဒသမ ၇၇ သန်းအထိ သိသိသာသာ ကျဆင်းနေကြောင်း ဖော်ပြထားသည်ဟု အဆိုပါ သမဝါယမသကြားအဖွဲ့အစည်းက ပြောကြားခဲ့သည်။ ပြည်နယ်အားလုံးမှ ထုတ်လုပ်မှုများနှင့် ဒေသအလိုက်ပြန်လည်ရရှိမှုနှုန်းများကို ထည့်သွင်းစဉ်းစားပါက နိုင်ငံ၏ စုစုပေါင်းသကြားထုတ်လုပ်မှု ပမာဏသည် ရာသီကုန်ချိန်တွင် တန်ချိန် ၂၆ ဒသမ ၁ သန်းရှိမည်ဟု ခန့်မှန်းထားကြောင်း သိရသည်။

သကြားအများဆုံးထုတ်လုပ်သည့် Uttar Pradesh ပြည်နယ်တွင် ယခုရာသီ၌ စက်ရုံ ၁၂၂ ရုံက ကြံကြိတ်လုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်ခဲ့ပြီး ၎င်းတို့အနက် ၁၁၁ ရုံမှာ လုပ်ငန်းများ ပြီးဆုံးခဲ့ကြောင်း သိရသည်။ တန်ချိန် ၉၄ ဒသမ ၈ သန်းရှိ ကြံများကို ကြိတ်ခဲ့ပြီးနောက် ပြည်နယ်သည် သကြားတန်ချိန် ၉ ဒသမ ၂၅ သန်း (ယခင်နှစ်က ၁၀ ဒသမ ၃၄ သန်း) ထုတ်လုပ်နိုင်ခဲ့ပြီး ပျမ်းမျှသကြားပြန်လည် ရရှိမှုနှုန်း ၉ ဒသမ ၇၅ ရာခိုင်နှုန်း ရရှိခဲ့ကြောင်း သိရသည်။

Maharashtra ပြည်နယ်တွင် ယခုရာသီ၌ စက်ရုံ ၂၀၀ ရုံ ပါဝင်လုပ်ကိုင်ခဲ့ပြီး ၎င်းတို့အနက် ၁၉၉ ရုံမှာ ကြံကြိတ်လုပ်ငန်းများ ပြီးဆုံးခဲ့ကြောင်း သိရသည်။ စက်ရုံ ၁ ရုံသာ လည်ပတ်လျက်ရှိပြီး မေလ ၈ ရက်နေ့တွင် ပြီးဆုံးမည်ဟု မျှော်မှန်းထားကြောင်း သိရသည်။ အဆိုပါ ပြည်နယ်သည်

တန်ချိန် ၈၅ ဒသမ ၂ သန်းရှိ ကြံများကို ပျမ်းမျှပြန်လည်ရရှိမှုနှုန်း ၉ ဒသမ ၅၀ ရာခိုင်နှုန်းဖြင့် ကြိတ်ခွဲပြီး သကြားတန်ချိန် ၈ ဒသမ ၁ သန်း (ယခင်နှစ်က ၁၀ ဒသမ ၉၉ သန်း) ထုတ်လုပ်နိုင်ခဲ့ကြောင်း သိရသည်။

Karnataka ပြည်နယ်တွင် စက်ရုံ ၇၉ ရုံစလုံးမှာ လုပ်ငန်းများ ပြီးဆုံးခဲ့ပြီး တန်ချိန် ၅၀ ဒသမ ၂ သန်းရှိ ကြံများကို ပျမ်းမျှပြန်လည်ရရှိမှုနှုန်း ၈ ဒသမ ၀၅ ရာခိုင်နှုန်းဖြင့် ကြိတ်ခွဲခဲ့ကြောင်း NFCSF က ပြောကြားခဲ့သည်။ သကြားထုတ်လုပ်မှုပမာဏသည် တန်ချိန် ၄ ဒသမ ၀၄ သန်း (ယခင်နှစ်က ၅ ဒသမ ၁၄ သန်း) ရှိခဲ့ပြီး၊ မိုးရာသီတွင် စက်ရုံအချို့၌ ကြံကြိတ်လုပ်ငန်းများ ပြန်လည်စတင်ပါက နောက်ဆုံးထွက်ရှိမည့် ပမာဏသည် တန်ချိန် ၄ ဒသမ ၂ သန်းအထိ ရောက်ရှိမည်ဟု မျှော်မှန်းထားကြောင်း ၎င်းက ဆက်လက်ပြောကြားခဲ့သည်။

Tamil Nadu တွင် စက်ရုံ ၃၀ ရုံအနက် ၂၃ ရုံမှာ တန်ချိန် ၅ ဒသမ ၇ သန်းရှိ ကြံများကို ပျမ်းမျှ ပြန်လည်ရရှိမှုနှုန်း ၈ ဒသမ ၃၅ ရာခိုင်နှုန်းဖြင့် ကြိတ်ခွဲပြီးစီးခဲ့ပြီး၊ သကြား တန်ချိန် ၀ ဒသမ ၄၈ သန်း (ယခင်နှစ်က ၀ ဒသမ ၈၆ သန်း) ထုတ်လုပ်နိုင်ခဲ့ကြောင်း သိရသည်။ အထူးရာသီပြီးဆုံးပါက အဆိုပါ ပမာဏသည် တန်ချိန် ၀ ဒသမ ၇ သန်းအထိ တိုးတက်နိုင်ကြောင်း သိရသည်။

သကြား တန်ချိန် ၃ ဒသမ ၂ သန်းခန့်ကို အီသနောထုတ်လုပ်ရန်အတွက် လွှဲပြောင်းအသုံးပြုမည် ဖြစ်သဖြင့် သကြားလက်ကျန်ပမာဏသည် တန်ချိန် ၄ ဒသမ ၈ မှ ၅ သန်းအထိ ရှိမည်ဟု NFCSF က ပြောကြားခဲ့သည်။

နီဝင်ဘာလမှ အောက်တိုဘာလအထိဖြစ်သော ၂၀၂၄-၂၅ ဘဏ္ဍာနှစ် အီသနောထောက်ပံ့ရေးနှစ်အတွက် အီသနောထုတ်လုပ်ရန်အတွက် သကြားတန်ချိန် ၅ သန်း နှင့်ညီမျှသော ပမာဏကို ပြောင်းလဲထုတ်လုပ်ရန် သကြားထုတ်လုပ်မှုကဏ္ဍမှ အဆိုပြုခဲ့သည်။ ရေနံဈေးကွက်ရှာဖွေရေး ကုမ္ပဏီများ (OMCs) က ယင်းအဆိုပြုချက်နှင့် ဆန့်ကျင်လျက် တန်ချိန် ၄ သန်းကို ခွဲဝေချထားပေးခဲ့ကြောင်း သိရသည်။

ကြံဈေးနှုန်းကို ၄ ရာခိုင်နှုန်းတိုးမြှင့်ရန် အိန္ဒိယအစိုးရအဖွဲ့၏ ဆုံးဖြတ်ချက်ကို ကြိုဆိုလျက် NFCSF က အစိုးရအား အရေးကြီးသော ပြဿနာနှစ်ရပ်ဖြစ်သည့် သကြား၏ ကြမ်းခင်းဈေး (MSP) ကို ပြန်လည်တိုးမြှင့်သတ်မှတ်ရန်နှင့် အထူးသဖြင့် ကြံရည်နှင့် B-heavy molasses တို့မှ ရရှိသော အီသနောအား အစိုးရမှ ဝယ်ယူမှုဈေးနှုန်းများကိုလည်း တိုးမြှင့်ပေးရန် တိုက်တွန်းခဲ့သည်။ တစ်နိုင်ငံ

လုံး၏ ပျမ်းမျှ စက်ရုံအရောက် သကြားဈေးနှုန်းသည် လက်ရှိတွင် တစ်ကွင်တယ် (၁၀၀ ကီလိုဂရမ်) လျှင် ရူပီး ၃,၈၈၀ နှင့် ရူပီး ၃,၉၃၀ ကြားတွင် ရှိကြောင်း ၎င်းက ပြောကြားခဲ့သည်။

ကောင်းထွဋ်အောင်၊ စီးပွားရေးသံမှူး

ကော်လံကတ္တား

Source: The Hindu Businessline, Sugar output continues to be 18% lower from year-ago, total output may be 26 mt in 2024-25, May 1, 2025.

အိန္ဒိယပြည်ထောင်စုအစိုးရအဖွဲ့မှ ၂၀၂၅-၂၆ ကြံရာသီအတွက် သင့်တင့်မျှတသော ဈေးနှုန်း (FRP) ကို တိုးမြှင့်အတည်ပြု

အိန္ဒိယပြည်ထောင်စုအစိုးရအဖွဲ့သည် ပြီးခဲ့သည့်လ ၃၀ ရက်နေ့ (ဗုဒ္ဓဟူးနေ့)တွင် ၂၀၂၅-၂၆ ကြံရာသီအတွက် သင့်တင့်မျှတသောဈေးနှုန်း (FRP) ကို အခြေခံ ပြန်လည်ရရှိမှုနှုန်း (basic recovery rate) ၁၀ ဒသမ ၂၅ ရာခိုင်နှုန်းအတွက် ၁ ကွင်တယ် (၁၀၀ ကီလိုဂရမ်) လျှင် ရူပီး ၃၅၅ အဖြစ် အတည်ပြုခဲ့ကြောင်း သိရသည်။ အဆိုပါ ဆုံးဖြတ်ချက်ကို ဝန်ကြီးချုပ်နရန်ဒြာမိုဒီ ဦးဆောင်သည့် စီးပွားရေးရာကိစ္စဆိုင်ရာ အစိုးရအဖွဲ့ကော်မတီမှ ချမှတ်ခဲ့ခြင်းဖြစ်ကြောင်း သိရသည်။

တရားဝင်ထုတ်ပြန်ချက်အရ အဆိုပါ ပြင်ဆင်သတ်မှတ်ထားသော FRP သည် ကြံစိုက်တောင်သူ ၅ ကုဋေခန့်နှင့် ၎င်းတို့၏ မိသားစုများအပြင် သကြားစက်ရုံများနှင့် ဆက်စပ်ကဏ္ဍများတွင် အလုပ် လုပ်ကိုင်လျက်ရှိသော လုပ်သား ၅ သိန်းခန့်အား အကျိုးကျေးဇူး ရရှိစေမည်ဖြစ်ကြောင်း သိရသည်။

အဆိုပါ ပြင်ဆင်သတ်မှတ်ထားသော FRP သည် လက်ရှိရာသီ၏ ဈေးနှုန်းထက် ၄ ဒသမ ၄၁ ရာခိုင်နှုန်း ပိုမိုမြင့်မားပြီး တန်ချိန် ၁၀၀ လျှင် ရူပီး ၁၇၃ ရှိသော ထုတ်လုပ်မှု ကုန်ကျစရိတ်ထက် နှစ်ဆကျော်ပိုမိုမြင့်မားကြောင်း တွေ့ရှိရသည်။ အခြေခံနှုန်းထက် ပြန်လည်ရရှိမှုနှုန်း ၀ ဒသမ ၁ ရာခိုင်နှုန်း တိုးတက်ပါက FRP သည် ၁ ကွင်တယ် (၁၀၀ ကီလိုဂရမ်) လျှင် ရူပီး ၃ ဒသမ ၄၆ ဖြင့် တိုးမြှင့်သွားမည်ဖြစ်ကြောင်း သိရသည်။ အလားတူပင် ပြန်လည်ရရှိမှုနှုန်း ၀ ဒသမ ၁ ရာခိုင်နှုန်း ကျဆင်းပါက ၁ ကွင်တယ် (၁၀၀ ကီလိုဂရမ်) လျှင် ရူပီး ၃ ဒသမ ၄၆ ဖြင့် လျှော့ချသွားမည်ဖြစ်ကြောင်း သိရသည်။

သို့ရာတွင် သကြားပြန်လည်ရရှိမှုနှုန်း နည်းပါးသော ဒေသများရှိ တောင်သူများ၏ အကျိုးစီးပွားကို ကာကွယ်ရန်အတွက် အိန္ဒိယအစိုးရသည် ပြန်လည်ရရှိမှုနှုန်း ၉ ဒသမ ၅ ရာခိုင်နှုန်းအောက် ကျဆင်းပါက နုတ်ယူမည်မဟုတ်ဟု ဆုံးဖြတ်ခဲ့ကြောင်း သိရသည်။ အဆိုပါ အခြေအနေမျိုးတွင် ၎င်းတို့အနေဖြင့် ၂၀၂၅-၂၆ ရာသီ (အောက်တိုဘာမှ စက်တင်ဘာ အထိ) အတွက် ၎င်းတို့၏ ထွက်ကုန်များအတွက် ၁ ကွင်တယ် (၁၀၀ ကီလိုဂရမ်) လျှင် ရူပီး ၃၂၉ ဒသမ ၀၅ ရရှိမည်ဖြစ်ကြောင်း သိရသည်။

FRP ကို စိုက်ပျိုးရေးကုန်ကျစရိတ်နှင့် ဈေးနှုန်းကော်မရှင် (CACP) ၏ အကြံပြုချက်များနှင့် ပြည်နယ်အစိုးရများ၊ အခြားအကျိုးသက်ဆိုင်သူများနှင့် တိုင်ပင်ဆွေးနွေး ပြီးနောက် ယခုကဲ့သို့ သတ်မှတ်ခဲ့ခြင်းဖြစ်ကြောင်း သိရသည်။

တရားဝင်အချက်အလက်များအရ ၂၀၂၃-၂၄ ဘဏ္ဍာနှစ် သကြားရာသီတွင် သကြားစက်များမှ ကြံစိုက်တောင်သူများအတွက် ပေးရန်ကျန်ငွေ ရူပီး ၁ ဒသမ ၁၁ သန်း ကုဋေ အနက် ၉၉ ဒသမ ၉၂ ရာခိုင်နှုန်းကို ၂၀၂၅ ခုနှစ် ဧပြီလ ၂၈ ရက်နေ့အထိ ရှင်းလင်းပြီးဖြစ်ကြောင်း သိရသည်။ လက်ရှိ ၂၀၂၄-၂၅ ဘဏ္ဍာနှစ် ရာသီတွင် ရူပီး ၉၇ ဒသမ ၂၇ ကုဋေအနက် ရူပီး ၈၅ ဒသမ ၀၉၄ ကုဋေကို ယခုအချိန်အထိ ပေးချေပြီးဖြစ်ကာ စုစုပေါင်း၏ ၈၇ ရာခိုင်နှုန်းခန့်ရှိကြောင်း တွေ့ရှိရသည်။

သုံးသပ်တင်ပြချက်

သင့်တင့်မျှတသောဈေးနှုန်း (FRP) ဆိုသည်မှာ အိန္ဒိယနိုင်ငံရှိ သကြားစက်ရုံများက ကြံစိုက်တောင်သူများအား ဥပဒေအရပေးရန် လိုအပ်သော အနိမ့်ဆုံးဈေးနှုန်းဖြစ်ကြောင်း သိရသည်။ ၂၀၂၅-၂၆ ရာသီအတွက် FRP သည် အခြေခံပြန်လည်ရရှိမှုနှုန်း ၁၀ ဒသမ ၂၅ ရာခိုင်နှုန်းအတွက် ၁ ကွင်တယ် (၁၀၀ ကီလိုဂရမ်) လျှင် ရူပီး ၃၅၅ အဖြစ် သတ်မှတ်ထားကြောင်း သိရသည်။ တောင်သူများအနေဖြင့် ပြန်လည်ရရှိမှုနှုန်းမြင့်မားပါက အပိုဆုငွေရရှိပြီး ပြန်လည်ရရှိမှုနှုန်းနည်းပါးပါက လျော့ပေးရသော်လည်း ပြန်လည်ရရှိမှုနှုန်း ၉ ဒသမ ၅ ရာခိုင်နှုန်းအောက် ကျဆင်းသည့်တိုင် အနိမ့်ဆုံးဈေးနှုန်းကို အာမခံပေးထားကြောင်း သိရသည်။

အဆိုပါ FRP ကို စိုက်ပျိုးရေးကုန်ကျစရိတ်နှင့် ဈေးနှုန်းကော်မရှင် (CACP) ၏ အကြံပြုချက်များကို ထည့်သွင်းစဉ်းစားပြီးနောက် ဗဟိုအစိုးရမှ သတ်မှတ်ပေးခြင်းဖြစ်ကာ တောင်သူလယ်သမား

များအား တရားမျှတသော လုပ်အားခပေးရန်၊ ဈေးကွက်အတက်အကျများမှ ကာကွယ်ရန်နှင့် သကြားပြန်လည် ရရှိမှုနှုန်း ပိုမိုမြင့်မားစေရန် ရည်ရွယ်ကြောင်း သိရှိနိုင်ပါရန် တင်ပြအပ်ပါသည်။

ကောင်းထွဋ်အောင်၊ စီးပွားရေးသံမှူး

ကော်လံကတ္တား

Source: ddnews.gov.in, Cabinet approves higher sugarcane FRP for 2025–26 season, April 30, 2025.

၂၀၂၃-၂၄ ဘဏ္ဍာနှစ်အတွင်း အိန္ဒိယနိုင်ငံ၏ စုစုပေါင်းလက်ဖက်ခြောက်ထုတ်လုပ်မှု၏ ၁ ဒသမ ၈၂ ရာခိုင်နှုန်းကို ပြည်ပမှ တင်သွင်းခဲ့ကြောင်း အစိုးရပြောကြား

အိန္ဒိယအောက်လွှတ်တော်တွင် အိန္ဒိယနိုင်ငံသို့ လက်ဖက်ခြောက်တင်သွင်းမှုနှင့် ပတ်သက်၍ မေးမြန်းချက်တစ်ရပ်ကို စီးပွားရေးနှင့် စက်မှုဝန်ကြီးဌာန ပြည်ထောင်စု ဒုတိယဝန်ကြီး ဂျီတင်ပရာဆာဒါ (Jitin Prasada) က ဖြေကြားရာတွင် ၂၀၂၃-၂၄ ဘဏ္ဍာနှစ်အတွင်း အိန္ဒိယ၏ စုစုပေါင်းလက်ဖက်ခြောက်တင်သွင်းမှုမှာ ကီလိုဂရမ် ၂၅ ဒသမ ၂၁ သန်း (တန်ဖိုး အမေရိကန် ဒေါ်လာ ၅၃ ဒသမ ၃၀ သန်း) ရှိခဲ့ပြီး ၎င်းမှာ နိုင်ငံ၏ စုစုပေါင်းလက်ဖက်ခြောက် ထုတ်လုပ်မှု ကီလိုဂရမ် ၁၃၈၂ ဒသမ ၀၃ သန်း၏ ၁ ဒသမ ၈၂ ရာခိုင်နှုန်း မျှသာဖြစ်ကြောင်း စာဖြင့်ရေးသား ဖြေကြားခဲ့ကြောင်း သိရသည်။ လက်ဖက်ခြောက် တင်သွင်းမှုများကို အဓိကအားဖြင့် ရောစပ်အသုံး ပြုရန်နှင့် ပြန်လည်တင်ပို့ရန်အတွက် အသုံးပြုခြင်းဖြစ်ကြောင်း ၎င်းက ပြောကြားခဲ့သည်။

လက်ဖက်ခြောက်အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့ (Tea Board) မှ နိုင်ငံအတွင်းသို့ တင်သွင်းသော လက်ဖက်ခြောက်များနှင့်စပ်လျဉ်း၍ အစီအမံများ ဆောင်ရွက်ထားကြောင်း ပြောကြားရာတွင် ၂၀၂၁ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာ ၁၁ ရက်နေ့စွဲဖြင့် ထုတ်ပြန်ခဲ့သည့် အမိန့်ညွှန်ကြားချက်တွင် "ပြည်ပမှ တင်သွင်းသော လက်ဖက်ခြောက်များကို ဒေသဆိုင်ရာအညွှန်း (GI) လက်ဖက်ခြောက်များနှင့် ရောစပ်ခြင်းမပြုရန်" ပါရှိကြောင်း၊ အကယ်၍ ရောစပ်ပါက နောက်ဆုံးထွက်ရှိလာသော ကုန်ချောပစ္စည်းကို GI လက်ဖက်ခြောက်အဖြစ် ကြေညာခွင့်မရှိကြောင်း ထည့်သွင်းဖော်ပြထား သည်ဟု ၎င်းက ဆိုသည်။

ထို့အပြင် ထုပ်ပိုးသူများအတွက်လည်း ညွှန်ကြားချက်များ ထုတ်ပြန်ထားပြီးဖြစ်ကာ ရောစပ်ထားသော လက်ဖက်ခြောက်တွင် တင်သွင်းကုန်ပစ္စည်းများ ပါဝင်ကြောင်း ကုန်ပစ္စည်းထုပ်ပိုးမှု အညွှန်းတွင် ရှင်းလင်းစွာဖော်ပြရန် လိုအပ်ကြောင်း သိရသည်။

တင်သွင်းသူများနှင့် တင်ပို့သူများအား လက်ဖက်ခြောက်တင်သွင်းခြင်း သို့မဟုတ် တင်ပို့ခြင်း မပြုမီ လက်ဖက်ခြောက်အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့၏ လက်ဖက်ခြောက်ကောင်စီ ဝက်ဘ်ပေါ်တယ် (Tea Council Portal) မှ အတည်ပြုလက်မှတ် (clearance certificate) ကို မဖြစ်မနေရယူရန်နှင့် လက်ဖက်ခြောက်ထုပ်ပိုးမှုတွင် မူလထွက်ရှိရာဒေသကို ရှင်းလင်းစွာဖော်ပြရန် ညွှန်ကြားထားကြောင်း ၎င်းက ဖြည့်စွက်ပြောကြားခဲ့သည်။

အိန္ဒိယနိုင်ငံသည် ကင်ညာနိုင်ငံမှ လက်ဖက်ခြောက် အများဆုံးတင်သွင်းသည့်နိုင်ငံ ဖြစ်ပါသလားဟူသော မေးမြန်းချက်ကို ဖြေကြားရာတွင်၊ အိန္ဒိယသည် ကင်ညာမှ လက်ဖက်ခြောက် အများဆုံးတင်သွင်းသူမဟုတ်ဘဲ၊ ၂၀၂၄ ခုနှစ်တွင် ကင်ညာ၏ စုစုပေါင်းလက်ဖက်ခြောက် တင်ပို့မှု၏ ၂ ဒသမ ၈၃ ရာခိုင်နှုန်းသာ တင်သွင်းခဲ့ကြောင်း ဝန်ကြီးက ပြောကြားခဲ့သည်။

လက်ဖက်ခြောက်ထုတ်လုပ်မှုကို ကာကွယ်ရန်နှင့် မြှင့်တင်ရန် အစိုးရမှဆောင်ရွက်လျက်ရှိသည့် အစီအမံများနှင့်စပ်လျဉ်း၍ သီးခြားမေးခွန်းတစ်ရပ်ကို ဖြေကြားရာတွင်၊ "လက်ဖက်ခြောက်ဖွံ့ဖြိုးရေးနှင့် မြှင့်တင်ရေးအစီအစဉ် (Tea Development and Promotion Scheme)" ကို Tea Board မှတစ်ဆင့် အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်လျက်ရှိကြောင်း ဝန်ကြီးက ဖော်ပြခဲ့သည်။

အခြားမေးခွန်းတစ်ရပ်တွင် အိန္ဒိယနိုင်ငံသည် ကမ္ဘာ့လက်ဖက်ခြောက်ထုတ်လုပ်မှု၏ ၂၁ ရာခိုင်နှုန်းကို ထုတ်လုပ်ပြီး၊ ကမ္ဘာတင်ပို့မှု၏ ၁၂ ရာခိုင်နှုန်းဖြင့် ဒုတိယအကြီးဆုံးထုတ်လုပ်သူနှင့် စတုတ္ထအများဆုံးတင်ပို့သူဖြစ်ကြောင်း ၎င်းက ဖော်ပြခဲ့သည်။

၂၀၂၁-၂၂ ဘဏ္ဍာနှစ်မှ ၂၀၂၃-၂၄ ဘဏ္ဍာနှစ်အထိ အိန္ဒိယနိုင်ငံ၏ လက်ဖက်ခြောက် ထုတ်လုပ်မှုသည် နှစ်အလိုက်စုစုပေါင်းတိုးတက်မှု (CAGR) ၁ ဒသမ ၃၉ ရာခိုင်နှုန်းဖြင့် ကီလိုဂရမ် ၁၃၈၂ ဒသမ ၀၃ သန်း တိုးတက်ခဲ့ပြီး၊ အဆိုပါကာလတူတွင် တင်ပို့မှုသည် CAGR ၁၃ ဒသမ ၉၅ ရာခိုင်နှုန်းဖြင့် ကီလိုဂရမ် ၂၆၀ ဒသမ ၇၁ သန်း ရှိခဲ့ကြောင်း သိရသည်။

၂၀၂၄-၂၅ ဘဏ္ဍာနှစ် (ဧပြီလမှ ဇန်နဝါရီလအထိ) ကာလအတွင်း အိန္ဒိယနိုင်ငံတစ်ဝှမ်းလုံးရှိ ပျမ်းမျှလက်ဖက်ခြောက်လေလံဈေးနှုန်းသည် ၁ ကီလိုဂရမ်လျှင် ရူပီး ၂၀၃ ဒသမ ၁၅ ဖြစ်ပြီး၊ ယခင်နှစ် ကာလတူနှင့်နှိုင်းယှဉ်ပါက ၂၀ ဒသမ ၃၉ ရာခိုင်နှုန်း တိုးတက်မှုရှိခဲ့ကြောင်း ၎င်းက ဖြည့်စွက်ပြောကြားခဲ့သည်။

သို့ပါ၍ အိန္ဒိယနိုင်ငံအနေဖြင့် ကမ္ဘာပေါ်တွင် လက်ဖက်ခြောက်ကို ဒုတိယအကြီးဆုံး ထုတ်လုပ်သူနှင့် စတုတ္ထအများဆုံးတင်ပို့သူဖြစ်ကာ ၂၀၂၃-၂၄ ဘဏ္ဍာနှစ်အတွင်း စုစုပေါင်း လက်ဖက်ခြောက်တင်သွင်းမှု ကီလိုဂရမ် ၂၅ ဒသမ ၂၁ သန်း (တန်ဖိုး အမေရိကန် ဒေါ်လာ ၅၃ ဒသမ ၃၀ သန်း)

ရှိခဲ့ပြီး၊ ၎င်းမှာ နိုင်ငံ၏ စုစုပေါင်းလက်ဖက်ခြောက် ထုတ်လုပ်မှု၏ ၁ ဒသမ ၈၂ ရာခိုင်နှုန်းမျှ တင်သွင်းခဲ့ကြောင်းနှင့် လက်ဖက်ခြောက်အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့ (Tea Board) အနေဖြင့် ဒေသဆိုင်ရာ အမှတ်အသား (GI) ဖော်ပြချက်အပါအဝင် ထုပ်ပိုးမှုဆိုင်ရာ ကုန်အညွှန်းအမှတ် အသားများ ဖော်ပြမှု အပေါ် အထူးကြပ်မတ်ဆောင်ရွက်လျက်ရှိကြောင်း သိရှိနိုင်ပါရန် တင်ပြအပ်ပါသည်။

ကောင်းထွဋ်အောင်၊ စီးပွားရေးသံမှူး

ကော်လံကတ္တား

Source: The Hindu Businessline, India imports 1.82% of country's total tea production in 2023-24, March 25, 2025

အိန္ဒိယနိုင်ငံသည် ကမ္ဘာ့ပထမဆုံးအကြိမ်အဖြစ် ဗီဇပြင်ဆင်ထားသော (genome editing) ဆန်မျိုးစိတ်အသစ်နှစ်မျိုးကို ထုတ်ပြန်

အိန္ဒိယနိုင်ငံသည် အရေးပါသော ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုတစ်ရပ်အဖြစ် ယခုလ ၄ ရက် (တနင်္ဂနွေ နေ့) တွင် ကမ္ဘာ့ပထမဆုံးအကြိမ်အဖြစ် ဗီဇပြင်ဆင်ထားသော (genome editing) ဆန်မျိုးစိတ် အသစ် နှစ်မျိုး ကို ထုတ်ပြန်ခဲ့ကြောင်း သိရသည်။ အဆိုပါ မျိုးစိတ်များသည် တစ်ဟက်တာလျှင် ထွက်နှုန်းကို ၃၀ ရာခိုင်နှုန်းအထိ တိုးမြှင့်ပေးနိုင်မည်ဖြစ်ပြီး၊ လက်ရှိမျိုးစိတ်များနှင့် နှိုင်းယှဉ်ပါက ရင့်မှည့်ရန် ၁၅ မှ ၂၀ ရက်ခန့် လျော့နည်းနိုင်ကြောင်း မျှော်မှန်းထားသည်။

" 'Kamala-DRR Dhan-100' နှင့် 'Pusa DST Rice 1' ဟု အမည်ပေးထားသည့် အဆိုပါ ဆန်မျိုးစိတ်များသည် ရေကို ပိုမိုသက်သာစွာ အသုံးပြုနိုင်မည်ဖြစ်ပြီး၊ ပတ်ဝန်းကျင်သို့ ဖန်လုံအိမ် ဓာတ်ငွေ့ထုတ်လွှတ်မှုကို လျှော့ချရာတွင်လည်း အထောက်အကူပြုမှာ ဖြစ်ပါတယ်" ဟု ဗဟိုစိုက် ပျိုးရေးဝန်ကြီး Shivraj Singh Chouhan က ပြောကြားခဲ့သည်။

လယ်သမားများထံသို့ အဆိုပါ မျိုးစိတ်များ ရောက်ရှိရန် မျိုးစေ့ထုတ်လုပ်မှု၏ ပုံမှန်လုပ်ငန်း စဉ်များ (ဥပမာ- မျိုးစေ့ထုတ်လုပ်ခြင်း၊ အခြေခံမျိုးစေ့နှင့် အသိအမှတ်ပြုမျိုးစေ့) ပြီးမြောက်ပြီး နောက် အနည်းဆုံး ၄ နှစ်မှ ၅ နှစ်ခန့် ကြာမြင့်မည်ဖြစ်ကြောင်း သိရသည်။

"ကျွန်တော်တို့အနေဖြင့် ဤလုပ်ငန်းစဉ်ကို မြန်ဆန်စေရန်လည်း ကြိုးစားနေပါသည်။ သို့မှ သာ လယ်သမားများသည် အထွက်နှုန်းမြင့်မားသော မျိုးစိတ်များ၏ အကျိုးကျေးဇူးကို မြန်မြန် ဆန်ဆန် ရရှိနိုင်မှာ ဖြစ်ပါတယ်" ဟု Chouhan က ပြောကြားခဲ့သည်။ ဗီဇပြုပြင်ထားသော

(genetically-modified) သီးနှံများနှင့် ဗီဇပြင်ဆင်ထားသော (gene-edited) သီးနှံများကြား အခြေခံကျသော ကွာခြားချက်မှာ ဗီဇပြုပြင်ထားသော သီးနှံများတွင် နောက်ဆုံးထွက်ကုန် (ဥပမာ - BT ဝါဂွမ်း) တွင် နိုင်ငံခြားဗီဇများ ပါဝင်သော်လည်း၊ ဗီဇပြင်ဆင်ထားသော အပင်များတွင် နိုင်ငံခြား ဗီဇများ မပါဝင်ခြင်းဖြစ်ကြောင်း သိရသည်။

လွန်ခဲ့သော နှစ်အနည်းငယ်က အိန္ဒိယနိုင်ငံသည် SDN1 နှင့် SDN2 ဗီဇပြင်ဆင်ထားသော အပင်များကို ပတ်ဝန်းကျင်ကာကွယ်ရေးအက်ဥပဒေ (EPA) ၏ စည်းမျဉ်း ၇ မှ ၁၁ အထိမှ ကင်း လွတ်ခွင့်ပေးခဲ့ပြီး၊ ၁၉၈၉ ခုနှစ်-အန္တရာယ်ရှိသော မိုက်ခရိုအော်ဂဲနစ်ဇင်များ သို့မဟုတ် ဗီဇပြုပြင် ထားသော အော်ဂဲနစ်ဇင်များ သို့မဟုတ် ဆဲလ်များ၏ ထုတ်လုပ်မှု၊ အသုံးပြုမှု၊ တင်သွင်းမှု၊ တင်ပို့မှုနှင့် သိုလှောင်မှုဆိုင်ရာ စည်းမျဉ်းများမှ ကင်းလွတ်ခွင့်ပေးခဲ့ကြောင်း၊ ထို့ကြောင့် ၎င်းတို့သည် ဗီဇအင်ဂျင်နီယာဆိုင်ရာ အကဲဖြတ်ရေးကော်မတီ (GEAC) ၏ စည်းမျဉ်းများ၏ လွှမ်းမိုးမှုမှ ကင်း လွတ်သွားခဲ့ကြောင်း သိရသည်။

SDN 1၊ SDN 2 နှင့် SDN 3 တို့သည် သီးနှံများတွင် ဗီဇပြင်ဆင်ခြင်း၏ နည်းလမ်းသုံးမျိုး ဖြစ် ကြောင်းနှင့် ပြီးခဲ့သည့် တနင်္ဂနွေနေ့က ထုတ်ပြန်ခဲ့သော ဆန်မျိုးစိတ်အသစ်များသည်လည်း အဆိုပါ ဗီဇပြင်ဆင်ခြင်း နည်းလမ်းများကို အသုံးပြုထားကြောင်း သိရသည်။

၂၀၂၃-၂၄ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်အတွင်း ဗဟိုအစိုးရသည် စိုက်ပျိုးရေးသီးနှံများတွင် ဗီဇပြင်ဆင်ခြင်း အတွက် ရူပီး ၅၀၀ ကုဋေခန့် ရန်ပုံငွေသတ်မှတ်ပေးခဲ့ကြောင်း သိရသည်။ ဗီဇပြင်ပြင်ခြင်းသည် ဗီဇ ပြောင်းလဲခြင်းနှင့် နှိုင်းယှဉ်ပါက နယ်ပယ်သစ်တစ်ခု ဖြစ်ကြောင်း တွေ့ရှိရသည်။

သုံးသပ်တင်ပြချက်

အိန္ဒိယနိုင်ငံ၏ ဗီဇပြင်ဆင်ထားသော ဆန်မျိုးစိတ်အသစ်များ ထုတ်ပြန်ခြင်းသည် မြန်မာနိုင်ငံ အတွက် စိုက်ပျိုးရေးနည်းပညာဆိုင်ရာ သင်ခန်းစာယူနိုင်သည့် အခွင့်အလမ်းတစ်ရပ်ဖြစ်ပါသည်။ မြန်မာနိုင်ငံသည် ဆန်စပါးထုတ်လုပ်မှုတွင် အရေးပါသော နိုင်ငံတစ်ခုဖြစ်သော်လည်း၊ ထွက်နှုန်းနှင့် နည်းပညာဆိုင်ရာ အားနည်းချက်များကြောင့် နိုင်ငံတကာဈေးကွက်တွင် ယှဉ်ပြိုင်နိုင်စွမ်းအားနည်း လျက်ရှိပါသည်။ အဆိုပါ ဗီဇပြင်ဆင်ခြင်းနည်းပညာကို လေ့လာခြင်းဖြင့် မြန်မာနိုင်ငံအနေဖြင့် မိမိ၏ စိုက်ပျိုးရေးကဏ္ဍကို မြှင့်တင်ရန်နှင့် နိုင်ငံတကာဈေးကွက်သို့ ပိုမိုဝင်ရောက်နိုင်ရန် မဟာဗျူဟာများ

ချမှတ်နိုင်မည်ဖြစ်ကာ မြန်မာနိုင်ငံ၏ စိုက်ပျိုးရေးကဏ္ဍကို မြှင့်တင်ရန်နှင့် ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် အရေးပါသောအခန်းကဏ္ဍမှ ပါဝင်နိုင်ကြောင်း သုံးသပ်တင်ပြအပ်ပါသည်။

ကောင်းထွဋ်အောင်၊ စီးပွားရေးသံမှူး

ကော်လံကတ္တား

Source: The Business Standard, India releases genome-edited rice varieties to boost yields by up to 30%, May 4, 2025.

ယူကေနိုင်ငံနှင့် လွတ်လပ်စွာကုန်သွယ်ရေးသဘောတူညီချက် (FTA) သည် အိန္ဒိယနိုင်ငံ၏ ပင်လယ်ထွက်ကုန်တင်ပို့သူများအား ၎င်းတို့၏ ဈေးကွက်ဝေစုကို ပြန်လည်ရယူရန်နှင့် လက်ရှိ အမှတ်တံဆိပ်ကို ချဲ့ထွင်နိုင်ရန် အထောက်အကူပြုမည်ဟု မျှော်မှန်း

ယူကေနိုင်ငံနှင့် လွတ်လပ်စွာကုန်သွယ်ရေးသဘောတူညီချက် (FTA) သည် အိန္ဒိယနိုင်ငံ၏ ပင်လယ်ထွက်ကုန်တင်ပို့သူများအား ၎င်းတို့၏ ဈေးကွက်ဝေစုကို ပြန်လည်တိုးတက်စေရန်နှင့် အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုတွင် အကောက်ခွန်အငြင်းပွားမှုများကြောင့် ရင်ဆိုင်နေရသော မသေချာမှုများကို ကျော်လွှားနိုင်ရန် အထောက်အကူပြုမည်ဟု မျှော်မှန်းထားကြောင်း သိရသည်။

အဆိုပါ လွတ်လပ်စွာကုန်သွယ်ရေးသဘောတူညီချက်သည် ယူကေနိုင်ငံသို့ အိန္ဒိယ၏ ပင်လယ်ထွက်ကုန်တင်ပို့မှုများ လျော့နည်းလာသည့်အလေ့အထကို ရပ်တန့်စေပြီး ပြန်လည်တိုးတက်လာစေရန် အထောက်အကူပြုမည်ဟု ခန့်မှန်းထားကြောင်း သိရသည်။

ပြီးခဲ့သည့် နှစ်များအတွင်း အိန္ဒိယနိုင်ငံ၏ ပင်လယ်ထွက်ကုန်တင်ပို့မှုများသည် အခြားနိုင်ငံများ၏ ပြိုင်ဆိုင်မှုကြောင့် ပုံမှန်လျော့နည်းလာခဲ့ကြောင်း တွေ့ရှိရသည်။ ၂၀၁၇-၁၈ ဘဏ္ဍာနှစ်တွင် အမေရိကန် ဒေါ်လာ ၁၈၀ ဒသမ ၅၇ သန်းအထိ မြင့်တက်ခဲ့သော အိန္ဒိယ၏ ပင်လယ်ထွက်ကုန်တင်ပို့မှုများသည် ၂၀၂၀-၂၁ ဘဏ္ဍာနှစ်တွင် အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၁၁၈ ဒသမ ၃၂ သန်းအထိ ကျဆင်းခဲ့ပြီး၊ နောက်တစ်နှစ်တွင် အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၁၅၄ ဒသမ ၇၀ သန်းအထိ ပြန်လည်တက်လာခဲ့သော်လည်း၊ ပြီးခဲ့သည့် သုံးနှစ်အတွင်း တန်ဖိုးအရ ပုံမှန်လျော့နည်းလာကာ ၂၀၂၄-၂၅ ဘဏ္ဍာနှစ်တွင် အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၁၀၄ ဒသမ ၁၀ သန်းအထိ ကျဆင်းခဲ့ကြောင်း တွေ့ရှိရသည်။ အိန္ဒိယနိုင်ငံ

၏ ယူကေနိုင်ငံသို့ တင်ပို့သည့် စုစုပေါင်းတင်ပို့ကုန်၏ တစ်ရာခိုင်နှုန်းကျော်ခန့်သာ ပင်လယ်ထွက် ကုန်တင်ပို့မှုများဖြစ်ကြောင်း သိရသည်။

"အိန္ဒိယနိုင်ငံနှင့် ယူကေနိုင်ငံအကြား မကြာသေးမီက ချုပ်ဆိုပြီးစီးခဲ့သော လွတ်လပ်စွာ ကုန်သွယ်ရေးသဘောတူညီချက် (FTA) သည် အိန္ဒိယနိုင်ငံ၏ ပုဇွန်တင်ပို့မှုများအတွက် အချိန်ကိုက် နှင့် မဟာဗျူဟာကျသော အခွင့်အလမ်းတစ်ရပ်အဖြစ် ပေါ်ထွက်လာခဲ့ပြီး၊ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုမှ ပြန်လည်ကျင့်သုံးသည့် အကောက်ခွန်များကြောင့် အိန္ဒိယနိုင်ငံ၏ အဓိကပင်လယ်စာဈေးကွက် တစ်ခုသို့ ဝင်ရောက်ခွင့် ကန့်သတ်ခံရနိုင်သည်ဟူသော အစောပိုင်းစိုးရိမ်မှုများကြားတွင် ဤသဘောတူညီချက်သည် အရေးပါသော အခန်းကဏ္ဍမှ ပါဝင်လာခဲ့ကြောင်း" CLFMA ၏ ဥက္ကဋ္ဌ Divya Kumar Gulati က ပြောကြားခဲ့သည်။

ပုဇွန်အစာထုတ်ကုန်များ ထုတ်လုပ်သူလည်းဖြစ်သော Gulati က "အိန္ဒိယ-ယူကေ လွတ်လပ်စွာ ကုန်သွယ်ရေးသဘောတူညီချက်သည် ယူကေနိုင်ငံသို့ ဝင်ရောက်သည့် ပင်လယ်စာထုတ်ကုန်များအပေါ် အကောက်ခွန်များကို သိသိသာသာလျှော့ချပေးခြင်း သို့မဟုတ် ဖယ်ရှားပေးခြင်းဖြင့် အိန္ဒိယနိုင်ငံ၏ ပုဇွန်တင်ပို့မှုများအတွက် လမ်းကြောင်းသစ်များ ဖွင့်လှစ်ပေးမည်ဟု ကတိပြုထားကြောင်း၊ ဤဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်မှုသည် တင်ပို့မှုပမာဏကို မြှင့်တင်ပေးပြီး ကျေးလက်ဒေသလူမှုဘဝနှင့် နိုင်ငံခြားငွေရရှိမှုအတွက် အဓိကအထောက်အကူပြုသည့် အိန္ဒိယနိုင်ငံ၏ ရေထွက်ပစ္စည်းလုပ်ငန်းကို အရေးပါသော တွန်းအားပေးမည်ဖြစ်ကြောင်း" ပြောကြားခဲ့သည်။

"ဗြိတိသျှစားသုံးသူများအတွက် အထင်ရှားဆုံးသော ရလဒ်တစ်ခုမှာ အိန္ဒိယနိုင်ငံမှ ထုတ်လုပ်ပြီး တင်ပို့သည့် အဓိကပုဇွန်မျိုးစိတ်ဖြစ်သော ရေခဲရိုက်ထားသော Black Tiger ပုဇွန်ကြီးများ၏ ဈေးနှုန်းများ ကျဆင်းလာနိုင်ကြောင်း၊ ဈေးကွက်ဝင်ရောက်ခွင့် ပိုမိုကောင်းမွန်လာခြင်းနှင့် ကုန်သွယ်ရေးသဘောတူညီချက်၏ စည်းကမ်းသစ်များအောက်တွင် ဈေးနှုန်းပိုမိုယှဉ်ပြိုင်နိုင်မှုတို့ကြောင့် အိန္ဒိယ တင်ပို့သူများသည် ယူကေနိုင်ငံ၏ လက်လီဈေးကွက်တွင် ၎င်းတို့၏ လက်ရှိအမှတ်တံဆိပ်ကို ပိုမိုချဲ့ထွင်နိုင်ရန် အသင့်ဖြစ်နေပြီဖြစ်ကြောင်း၊ ရလဒ်အနေဖြင့် ဗြိတိန်နိုင်ငံတစ်ဝှမ်းရှိ စူပါမားကတ်များသည် မကြာမီ ပိုမိုဈေးသက်သာသည့် ရေခဲရိုက်ထားသော ပုဇွန်ကြီးများကို ပိုမိုရောင်းချနိုင်မည်ဖြစ်ပြီး၊ စားသုံးသူများအတွက် ပိုမိုတန်ဖိုးရှိသော ရွေးချယ်စရာများကို ပေးစွမ်းနိုင်မည့်အပြင် အိန္ဒိယနိုင်ငံ၏ ကမ္ဘာ့ ဦးဆောင်ပင်လယ်စာထုတ်လုပ်သူအဖြစ် ရပ်တည်မှုကို ပိုမိုခိုင်မာစေမည်ဖြစ်ကြောင်း" Gulati က ထပ်လောင်းပြောကြားခဲ့သည်။

သုံးသပ်တင်ပြချက်

အိန္ဒိယနိုင်ငံနှင့် ယူကေနိုင်ငံတို့သည် သုံးနှစ်နီးပါး ကြာမြင့်ခဲ့သည့် ညှိနှိုင်းဆွေးနွေးမှုများကို အဆုံးသတ်ကာ ၂၀၂၅ခုနှစ်၊ မေလ ၆ ရက်နေ့ (အင်္ဂါနေ့) တွင် လွတ်လပ်စွာကုန်သွယ်ရေး သဘောတူညီချက် (FTA) ကို လက်မှတ်ရေးထိုးခဲ့ပါသည်။ အိန္ဒိယနိုင်ငံ၏ ကုန်သွယ်ရေးမူဝါဒများနှင့် သဘောတူညီချက်များကို လေ့လာခြင်းဖြင့် မြန်မာနိုင်ငံအနေဖြင့် မိမိ၏ ကုန်သွယ်ရေးမူဝါဒများကို ပိုမိုတိုးတက်အောင် ပြုပြင်နိုင်မည်ဖြစ်ပြီး၊ နိုင်ငံတကာဈေးကွက်တွင် ပိုမိုယှဉ်ပြိုင်နိုင်စွမ်း ရှိလာစေမည် ဖြစ်ပါသည်။ အိန္ဒိယနိုင်ငံနှင့် ယူကေနိုင်ငံအကြား ကုန်သွယ်မှုဆက်ဆံရေး ပိုမိုခိုင်မာလာခြင်းသည် မြန်မာနိုင်ငံအတွက် ကုန်သွယ်ရေးလမ်းကြောင်းသစ်များ ဖွင့်လှစ်ပေးနိုင်ပါသည်။ မြန်မာနိုင်ငံသည် အိန္ဒိယနှင့် နယ်နိမိတ်ချင်း ထိစပ်လျက်ရှိပြီး၊ ယူကေနိုင်ငံနှင့်လည်း သမိုင်းကြောင်းဆိုင်ရာ ဆက်နွှယ်မှုများ ရှိပါသည်။ ထို့ကြောင့် အိန္ဒိယ-ယူကေ FTA ၏ အောင်မြင်မှုများကို အသုံးပြုကာ မြန်မာနိုင်ငံအနေဖြင့် နှစ်နိုင်ငံနှင့် ပိုမိုနီးကပ်စွာ ကုန်သွယ်မှုဆက်ဆံရေးများ တည်ဆောက်နိုင်မည် ဖြစ်ကြောင်း သိရှိနိုင်ပါရန် တင်ပြအပ်ပါသည်။

ကောင်းထွဋ်အောင်၊ စီးပွားရေးသံမှူး

ကော်လံကတ္တား

Source: The Hindu Businessline, UK FTA may help Indian marine produce exporters regain market, expand footprint, May 8, 2025.

**အိန္ဒိယနိုင်ငံတွင် ပဲမျိုးစုံနှင့် ဆီထွက်သီးနှံများသို့ ပြောင်းလဲစိုက်ပျိုးမှုကြောင့်
၂၀၂၅-၂၆ ရောင်းဝယ်ရေးနှစ်တွင် ဝါစိုက်ဧရိယာကျဆင်းဖွယ်ရှိ**

USDA India Post ၏ ခန့်မှန်းချက်အရ ၂၀၂၅-၂၆ ရောင်းဝယ်ရေးနှစ်တွင် အိန္ဒိယနိုင်ငံ၏ ဝါစိုက်ဧက ဟက်တာ ၁၁ ဒသမ ၄ သန်းအထိ လျော့နည်းသွားမည်ဖြစ်ပြီး ၎င်းမှာ ပဲမျိုးစုံနှင့် ဟင်းသီးဟင်းရွက်၊ ဆီထွက်သီးနှံများကဲ့သို့ အမြတ်အစွန်းပိုမိုရရှိသည့် သီးနှံများသို့ ပြောင်းလဲစိုက်ပျိုးခြင်းကြောင့်ဖြစ်ကြောင်း သိရသည်။

ဝါဝွမ်းထုတ်လုပ်မှုမှာ ပေါင် ၄၈၀ ပါ ဝါဝွမ်းထုပ် ၂၅ သန်းအထိ ပမာဏတွင် တည်ငြိမ်လျက်ရှိမည်ဟု ခန့်မှန်းရပြီး ရေသွင်းစိုက်ပျိုးနိုင်သောဒေသများတွင် အထွက်နှုန်း ပိုမိုကောင်းမွန်မည်ဖြစ်

သည်။ သို့ရာတွင် ပန်ဂျာဘ်ပြည်နယ်တွင် စိုက်ဧက တည်ငြိမ်လျက်ရှိစဉ် ဟာရီယာနာတွင် ၅ ရာခိုင်နှုန်း၊ ရာဂျက်စသန်တွင် ၂ ရာခိုင်နှုန်း၊ ဂူဂျာရတ်တွင် ၃ ရာခိုင်နှုန်း အသီးသီးလျော့နည်းမည် ဖြစ်ကြောင်း တွေ့ရှိရသည်။

တယ်လန်ဂန်နာ၊ ကနာတာကာ၊ အန်ဒရာပရာဒက်ရှ်နှင့် တမီလ်နာဒူးပြည်နယ်များတွင် အစိုးရ၏ အီသနောလောင်စာအစီအစဉ်များကြောင့် ဝါစိုက်ဧက ၇ ရာခိုင်နှုန်းခန့် လျော့နည်းကာ ပြောင်းနှင့် ဆန်စပါးစိုက်ပျိုးမှုသို့ ပြောင်းလဲမည်ဖြစ်ကြောင်း သိရသည်။

၂၀၂၅-၂၆ ရောင်းဝယ်ရေးနှစ်အတွက် စက်ရုံသုံးဝါထုပ် ၂၅ ဒသမ ၇ သန်းအထိ ရှိမည်ဟု ခန့်မှန်းထားပြီး တင်ပို့မှုမှာ ၁ ဒသမ ၅ သန်း၊ သွင်းကုန်မှာ ၂ ဒသမ ၅ သန်းအထိ ရှိမည်ဖြစ်သည်။ အထူးသဖြင့် Extra Long Staple (ELS) ဝါသုံးစွဲမှု တိုးတက်လာမည်ဖြစ်ပြီး အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုမှ အဓိကတင်သွင်းလေ့ရှိကြောင်း တွေ့ရှိရသည်။

အိန္ဒိယနိုင်ငံတွင် ELS ဝါကို ဟက်တာ ၂ သိန်းခန့်တွင် စိုက်ပျိုးသော်လည်း အထွက်နှုန်း နိမ့်ကျမှု၊ ကုန်ကျစရိတ်မြင့်မားမှုနှင့် ပိုးမွှားကျရောက်မှုများကြောင့် ထုတ်လုပ်မှုတိုးတက်ရန် အခက်အခဲရှိနေဆဲဖြစ်ကြောင်း USDA Post ၏ အစီရင်ခံစာတွင် ဖော်ပြထားသည်။

(မူလဆောင်းပါးအား ဘာသာပြန်ဆိုတင်ပြချက်)

အိန္ဒိယနိုင်ငံ၏ ၂၀၂၅/၂၆ ရောင်းဝယ်ရေးနှစ်အတွက် ဝါစိုက်ဧက ဟက်တာ ၁၁ ဒသမ ၄ သန်းအထိ လျော့နည်းသွားမည်ဟု USDA India Post ၏ ခန့်မှန်းချက်အရ သိရသည်။ ၎င်းသည် ယခင်နှစ်ထက် ၃ ရာခိုင်နှုန်း လျော့နည်းခြင်းဖြစ်ပြီး ပဲမျိုးစုံ၊ ဟင်းသီးဟင်းရွက်နှင့် ဆီထွက်သီးနှံများ ကဲ့သို့သော အကျိုးအမြတ်မြင့်မားသည့် သီးနှံများသို့ စိုက်ပျိုးမှု ပြောင်းလဲခြင်းကြောင့်ဖြစ်ကြောင်း တွေ့ရှိရသည်။ ၂၀၂၄/၂၅ ရောင်းဝယ်ရေးနှစ်အတွက် ဝါစိုက်ဧက ဟက်တာ ၁၁ ဒသမ ၈ သန်း ရှိခဲ့ကြောင်း သိရသည်။

သို့ရာတွင် ယခုနှစ်အတွက် ဝါထွက်နှုန်းပိုမိုကောင်းမွန်မှုကြောင့် ထုတ်လုပ်မှုပမာဏ ပေါင် ၄၈၀ ပါ ဝါဝွမ်းထုပ် ၂၅ သန်းအထိ ရှိမည်ဟု ခန့်မှန်းရကြောင်း USDA Post မှ ဖော်ပြခဲ့သည်။ ပုံမှန် မုတ်သုံရာသီရှိမည်ဟု မျှော်မှန်းချက်အရ ၂၀၂၅/၂၆ ရောင်းဝယ်ရေးနှစ်အတွက် ပျမ်းမျှထွက်နှုန်း ၁ ဟက်တာလျှင် ၄၇၇ ကီလိုဂရမ်ရှိမည်ဟု USDA Post မှ ခန့်မှန်းထားပြီး ယခင်နှစ်၏ တရားဝင် ခန့်မှန်းချက် ၁ ဟက်တာလျှင် ၄၆၁ ကီလိုဂရမ်ထက် ၃ ရာခိုင်နှုန်း တိုးတက်မည်ဖြစ်ကြောင်း၊ ၎င်းမှာ

ရေသွင်းစိုက်ပျိုးနိုင်သော ဒေသများတွင် ထုတ်လုပ်မှု ပိုမိုရရှိမည့်အတွက်ကြောင့်ဖြစ်ကြောင်း သိရသည်။

USDA Post ၏ အဆိုအရ ပန်ဂျာပြည်နယ် (Punjab) တွင် စိုက်ဧက အဆင့်အတူတူပင် ရှိနိုင်သော်လည်း ဟာရီယာနာပြည်နယ် (Haryana) တွင် ဆန်စပါးစိုက်ပျိုးမှုသို့ ပြောင်းလဲမှုကြောင့် ၅ ရာခိုင်နှုန်း လျော့နည်းသွားမည်ဟု ဆိုသည်။ အဆိုပါ ပြည်နယ်နှစ်ခုစလုံးတွင် လယ်သမားများက အခြားသီးနှံများအတွက် ရေပိုမိုသုံးစွဲမှုကြောင့် အထွက်နှုန်း အနည်းငယ်လျော့နည်းနိုင်ကြောင်း သိရသည်။ ရာဂျစ်သန်ပြည်နယ် (Rajasthan) တွင် စိုက်ဧက ယခင်နှစ်ထက် ၂ ရာခိုင်နှုန်း လျော့နည်းမည်ဟု ခန့်မှန်းရပြီး လယ်သမားများက ဝါဂွမ်းထက် အမြတ်အစွန်းပိုမိုရရှိမည့် ဂွါ (guar)၊ ပြောင်းနှင့် ပဲမျိုးစုံ (mung) တို့သို့ ပြောင်းလဲစိုက်ပျိုးကြမည်ဟု ဆိုသည်။ သို့ရာတွင် ပိုးမွှားကာကွယ်နှိမ်နင်းရေး နည်းလမ်းများ ပိုမိုကောင်းမွန်လာမှုကြောင့် ထွက်နှုန်းပိုမိုကောင်းမွန်နိုင်ကြောင်း ၎င်းမှ ဖော်ပြခဲ့သည်။

အကြီးဆုံးထုတ်လုပ်သည့် ပြည်နယ်ဖြစ်သော ဂူဂျာရတ် (Gujarat) တွင် စိုက်ဧက ယခင်နှစ်ထက် ၃ ရာခိုင်နှုန်း လျော့နည်းမည်ဟု ခန့်မှန်းရပြီး ၎င်းမှာ ပဲမျိုးစုံ၊ မြေပဲ၊ ဇီယာနှင့် နှမ်းစိုက်ပျိုးမှုသို့ ပြောင်းလဲမှု ကြောင့်ဖြစ်ကြောင်း တွေ့ရှိရသည်။ လက်ရှိတွင် ဝါစိုက်တောင်သူများအတွက် ဝါဂွမ်းဈေးနှုန်းများသည် အခြားကုန်ပစ္စည်းများနှင့် နှိုင်းယှဉ်လျှင် အနည်းငယ်သာ ကျဆင်းလျက်ရှိသော်လည်း ထုတ်လုပ်မှုကုန်ကျစရိတ်မှာ အလွန်မြင့်မားနေဆဲဖြစ်ကြောင်း ၎င်းမှ ဖော်ပြခဲ့သည်။ စိုက်ပျိုးရေးကာလတိုတောင်းခြင်း၊ အစိုးရ၏ အားပေးမှုနှင့် တင်ပို့မှုဝယ်လိုအား တိုးမြှင့်လာခြင်းတို့ကြောင့် ပဲမျိုးစုံနှင့် မြေပဲများကို လက်ရှိရာသီတွင် ပိုမိုဦးစားပေးစိုက်ပျိုးလာကြကြောင်း တွေ့ရှိရသည်။

မဟာရာရှတြာပြည်နယ် (Maharashtra) တွင် စိုက်ဧက ယခင်နှစ်အတိုင်းပင် ရှိနိုင်သော်လည်း လယ်သမားများက လက်ရှိရာသီတွင် အမြတ်အစွန်းပိုမိုရရှိမည့် ပဲစင်းငုံနှင့် ပြောင်းသီးနှံများသို့ ပြောင်းလဲစိုက်ပျိုးနိုင်ကြောင်း USDA Post မှ ဖော်ပြခဲ့သည်။

၂၀၂၅/၂၆ ရောင်းဝယ်ရေးနှစ်အတွက် အီသနော ထုတ်လုပ်မှုဆိုင်ရာ အစိုးရ၏ အားကောင်းသော မက်လုံးပေးမှု အစီအစဉ်များကြောင့် တယ်လန်ဂန်နာ (Telangana)၊ ကနာတာကာ (Karnataka)၊ အန်ဒရာပရာဒက်ရှ် (Andhra Pradesh) နှင့် တမိလ်နာဒူး ပြည်နယ်များ (Tamil Nadu) တွင် ဝါစိုက်ဧကအချို့ကို ပြောင်းနှင့် ဆန်စပါးစိုက်ပျိုးမှုသို့ ပြောင်းလဲစိုက်ပျိုး ကြမည်ဖြစ်ပြီး ၎င်းသည် ယခင်နှစ်ထက် ၇ ရာခိုင်နှုန်းခန့် လျော့နည်းသွားမည်ဟု ဆိုသည်။

အဆိုပါ USDA Post ၏ အဆိုအရ ၂၀၂၅/၂၆ ရောင်းဝယ်ရေးနှစ်အတွက် စက်ရုံသုံး ပေါင် ၄၈၀ ပါ ဝါဂွမ်းထုပ် ၂၅ ဒဿမ ၇ သန်းအထိ ရှိမည်ဟုခန့်မှန်းထားပြီး ၎င်းမှာ အဓိက နိုင်ငံတကာ ဈေးကွက်များတွင် ဝါချည်နှင့် အထည်အလိပ်ဝယ်လိုအား တည်ငြိမ်နေမှုကြောင့် ယခင်နှစ်ကထက် ၀ ဒဿမ ၈ ရာခိုင်နှုန်း ပိုမိုများပြားမည်ဖြစ်ကြောင်း သိရသည်။ ၂၀၂၅/၂၆ ရောင်းဝယ်ရေးနှစ်အတွက် တင်ပို့မှုမှာ ပေါင် ၄၈၀ ပါ ဝါဂွမ်းထုပ် ၁ ဒဿမ ၅ သန်းအထိ ရှိမည်ဟု ခန့်မှန်းထားပြီး ယခင်နှစ်က လက်ကျန် ဝါဂွမ်းပမာဏ အများအပြားနှင့်ပေါင်း၍ ၇ ရာခိုင်နှုန်း ပိုမိုများပြားမည်ဖြစ်ကြောင်း တွေ့ရှိ ရသည်။ ရူပီးငွေကြေး တန်ဖိုး ဆက်လက်ကျဆင်းနေမည်ဆိုပါက ဝါနှင့်ဝါထွက်ပစ္စည်းများ တင်ပို့မှု အတွက် အခွင့်အလမ်း ပိုမိုရရှိစေမည် ဖြစ်ကြောင်း USDA Post မှ ဖော်ပြခဲ့သည်။

၂၀၂၅/၂၆ ရောင်းဝယ်ရေးနှစ်အတွက် ဝါသွင်းကုန်ပမာဏမှာ ပေါင် ၄၈၀ ပါ ဝါဂွမ်းထုပ် ၂ ဒဿမ ၅ သန်းအထိ ရှိမည်ဟု ခန့်မှန်းထားပြီး ၎င်းမှာ ယခင်နှစ်ကထက် ၄ ရာခိုင်နှုန်း လျော့နည်း မည်ဖြစ်ကြောင်း သိရသည်။ အိန္ဒိယစက်ရုံများသည် ဝါကို စက်ဖြင့် ခူးဆွတ်ပြီး အညစ်အကြေး ကင်းစင်သော ဝါမျှင်များအတွက် ပြည်တွင်းထောက်ပံ့မှုမလုံလောက်သဖြင့် သွင်းကုန်များအပေါ် ဆက်လက်မှီခိုနေရမည် ဖြစ်ကြောင်း USDA Post မှ ဖော်ပြခဲ့သည်။

ထို့အပြင် ၂၀၂၅/၂၆ ရောင်းဝယ်ရေးနှစ်အတွက် ချည်မျှင်ရှည်ဝါမျိုးဖြစ်သော Extra Long Staple (ELS) ဝါသုံးစွဲမှု တိုးတက်လာမည်ဟု USDA Post မှ ခန့်မှန်းထားပြီး ၎င်းမှာ နိုင်ငံတကာဈေး ကွက် ဝယ်လိုအားတိုးတက်လာမှုကြောင့် ဖြစ်ကြောင်း တွေ့ရှိရသည်။ စက်ရုံများသည် ELS ဝါလိုအပ် ချက်ကို ဖြည့်ဆည်းရန်အတွက် အဓိကအားဖြင့် အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုမှ သွင်းကုန်များအပေါ် မှီခိုနေရကြောင်း သိရသည်။ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု၊ အီဂျစ်နှင့် အစ္စရေးနိုင်ငံတို့မှ ELS အမျိုး အစားဝါများ၏ အဓိကရောင်းချသူများ ဖြစ်ပြီး အမေရိကန်မှ သွင်းကုန်များသည် စုစုပေါင်းသွင်း ကုန်၏ ၅၀ ရာခိုင်နှုန်းခန့်ကို ရရှိထားကြောင်း USDA Post မှ ဖော်ပြခဲ့သည်။ အမေရိကန်မှ အိန္ဒိယသို့ တင်ပို့မှု၏ ၄၇ ရာခိုင်နှုန်းကျော်မှာ ELS ဝါများဖြစ်ပြီး တင်သွင်းသည့် အမေရိကန်ဝါမျှင်၏ ၉၀ ရာခိုင်နှုန်းကို အညစ်အကြေး ကင်းစင်သော ဝါချည်နှင့် အထည်အဖြစ် ပြန်လည်တင်ပို့လေ့ရှိကြောင်း တွေ့ရှိရသည်။

အိန္ဒိယနိုင်ငံတွင် ELS ဝါကို အလယ်ပိုင်းနှင့် တောင်ပိုင်းဒေသများရှိ ဧရိယာ ဟက်တာ ၂ သိန်းခန့်တွင် အဓိကအားဖြင့် DCH-32 နှင့် MCU-5 စပ်မျိုးများဖြင့် စိုက်ပျိုးလေ့ရှိကြောင်း USDA Post မှ ဖော်ပြခဲ့သည်။ သို့ရာတွင် ထွက်နှုန်းနိမ့်ကျမှု၊ ထုတ်လုပ်မှုကုန်ကျစရိတ်မြင့်မားမှုနှင့် ပိုးမွှား

ကျရောက်မှုဒဏ်ကို ပိုမိုခံနိုင်ရည်နည်းပါးမှုတို့ကြောင့် ELS ဝါထုတ်လုပ်မှု တိုးတက်ရေးမှာ အခက်အခဲရှိနေဆဲ ဖြစ်ကြောင်း ၎င်းမှ ဖော်ပြခဲ့သည်။

သုံးသပ်တင်ပြချက်

သို့ပါ၍ အိန္ဒိယနိုင်ငံတွင် တောင်သူလယ်သမားများသည် အကျိုးအမြတ်ဖြစ်ထွန်းသော ပဲမျိုးစုံနှင့် ဆီထွက်သီးနှံများသို့ ပြောင်းလဲစိုက်ပျိုးလျက်ရှိခြင်းနှင့် အစိုးရမှ အီသနောထုတ်လုပ်ရန် အားပေးလျက်ရှိသည့်အတွက် ပြောင်းနှင့် ဆန်စပါးကို ပိုမိုတိုးမြှင့် စိုက်ပျိုးလာကြသည့်အတွက် ဝါစိုက်ဧရိယာနည်းပါး နိုင်ဖွယ်ရှိကြောင်း USDA Post မှ သုံးသပ် ဖော်ပြထားပါသည်။ ဝါကိုပြည်ပမှ တင်သွင်းလျက်ရှိသော်လည်း အထူးသဖြင့် ချည်မျှင်ရှည် ဝါအမျိုးအစားဖြစ်သော ELS ဝါကို အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု၊ အီဂျစ်နှင့် အစ္စရေးနိုင်ငံတို့မှ တင်သွင်းလျက်ရှိသည်ကို တွေ့ရှိရပြီး၊ မြန်မာနိုင်ငံအတွက် အဆိုပါ အရည်အသွေးမြင့် ဝါအမျိုးအစားကို စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်နိုင်မည်ဆိုပါက အိန္ဒိယနိုင်ငံတွင် ဈေးကွက်ရရှိနိုင်ပါကြောင်း သုံးသပ်ရပါသည်။ သို့သော် ဈေးနှုန်းနှင့် အရည်အသွေးတို့တွင် အဆိုပါနိုင်ငံများနှင့် ယှဉ်ပြိုင်ရန် အခက်အခဲနှင့် စိန်ခေါ်မှုများရှိနိုင်ကြောင်း သုံးသပ်တင်ပြအပ်ပါသည်။

ကောင်းထွဋ်အောင်၊ စီးပွားရေးသံမှူး

ကော်လံကတ္တား

Reference: The Hindu Businessline, 'India's cotton area may see a dip in 2025-26 as farmers seen shifting to pulses, oilseeds', March 31, 2025

အမေရိကန်၏ အခွန်နှုန်းသတ်မှတ်မှုကြောင့် သက်ရောက်မှုကို လျှော့ချနိုင်ရန်အတွက် စားအုန်းဆီတင်ပို့မှုအပေါ် ကောက်ခံသည့် ပို့ကုန်အခွန်လျှော့ချရန် အင်ဒိုနီးရှားစားအုန်းဆီ ထုတ်လုပ်သူများအသင်းက အဆိုပြု

အင်ဒိုနီးရှားစားအုန်းဆီထုတ်လုပ်သူများအသင်းက အမေရိကန်သမ္မတ၏ အပြန်အလှန် ကုန်သွယ်ခွန်နှုန်းထားတိုးမြှင့်မှု၏ သက်ရောက်မှုကို လျှော့ချနိုင်မည့် နည်းလမ်းအနေဖြင့်လည်း ကောင်း၊ အမေရိကန်ဈေးကွက်တွင် အင်ဒိုနီးရှား ဆီအုန်းထုတ်ကုန်များ၏ ယှဉ်ပြိုင်နိုင်စွမ်းကို

ဆက်လက်ထိန်းသိမ်းထားနိုင်ရန်အတွက်လည်းကောင်း စားအုန်းဆီတင်ပို့မှုအပေါ် ကောက်ခံသည့် ပို့ကုန်အခွန်လျှော့ချရန်အတွက် အင်ဒိုနီးရှားအစိုးရသို့တောင်းဆိုထားပါသည်။

အင်ဒိုနီးရှားစားအုန်းဆီအသင်း ဥက္ကဋ္ဌ Eddy Martono က “မလေးရှားနိုင်ငံ၏ စားအုန်းဆီ တင်ပို့မှုအတွက် ပို့ကုန်အခွန်နှုန်းထားမှာ ၂၄ ရာခိုင်နှုန်းဖြစ်ပြီး အင်ဒိုနီးရှားနိုင်ငံ၏ ပို့ကုန်အခွန်နှုန်း ထားမှာ ၃၄ ရာခိုင်နှုန်းဖြစ်ကြောင်း၊ ထို့ကြောင့် အမေရိကန်နိုင်ငံ၏ ပို့ကုန်အခွန်နှုန်းအသစ်ကြောင့် အမေရိကန်ဈေးကွက်တွင် အင်ဒိုနီးရှားနိုင်ငံ၏ ဈေးကွက်ဝေစုလျော့နည်းလာ သည့်အချိန်တွင် မလေးရှားနိုင်ငံသည် ၎င်း၏ ပို့ကုန်တင်ပို့မှုကို တိုးမြှင့်ရန် အလားအလာရှိကြောင်း၊ အင်ဒိုနီးရှားနိုင်ငံ ၏ စားအုန်းဆီတင်ပို့မှုမှာ ပြည်တွင်းဈေးကွက် သဘောတူညီမှု၊ ပို့ကုန်စည်းကြပ်ခြင်း၊ ပို့ကုန်အခွန် စသည့်အချက် ၃ ချက်ကြောင့် ဝန်ထုပ်ဝန်ပိုးဖြစ်နေကြောင်း၊ အဆိုပါဝန်ထုပ်ဝန်ပိုးကြောင့် မက်ထရစ်တစ်တန်လျှင် အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၂၂၁ နီးပါးကျသင့်ပြီး မလေးရှားနိုင်ငံက ၎င်း၏ မူဝါဒ အရ မက်ထရစ်တစ်တန်လျှင် အမေရိကန် ဒေါ်လာ ၁၄၀ သာကျသင့်ကြောင်း” ပြောကြားခဲ့ပါသည်။

“အမေရိကန်ဈေးကွက်တွင် အင်ဒိုနီးရှား၏ ဈေးကွက်ဝေစုမှာ ၈၉ ရာခိုင်နှုန်းရှိကြောင်း၊ လွန်ခဲ့သည့် ၅ နှစ်အတွင်း အမေရိကန်နိုင်ငံသို့ စားအုန်းဆီတင်ပို့မှုမှာ သိသိသာသာတိုးတက်ခဲ့ ကြောင်း၊ ၂၀၂၀ ပြည့်နှစ်တွင် တန်ချိန် ၁.၅ သန်း၊ ၂၀၂၃ ခုနှစ်တွင် တန်ချိန် ၂.၅ သန်းနှင့် ၂၀၂၄ ခုနှစ် တွင် တန်ချိန် ၂.၂ သန်း တင်ပို့နိုင်ခဲ့ကြောင်း၊ အင်ဒိုနီးရှားစားအုန်းဆီအသင်းအနေဖြင့် အစိုးရထံသို့ အမေရိကန်နိုင်ငံသို့ တင်ပို့သည့် စားအုန်းဆီအပေါ် ကောက်ခံသည့် ပို့ကုန်အခွန်လျှော့ချရန် အဆိုပြု ထားကြောင်း၊ အမေရိကန်ဈေးကွက်တွင် ယှဉ်ပြိုင်နိုင်စွမ်းရှိစေရေး အထူးကိစ္စရပ်ဖြစ်ကြောင်း” အင်ဒိုနီးရှားစားအုန်းဆီအသင်း ဥက္ကဋ္ဌ Eddy Martono က ပြောကြားခဲ့ပါသည်။ အဆိုပါကိစ္စနှင့် စပ်လျဉ်း၍ စီးပွားရေးပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုဝန်ကြီး Airlangga Hartarto က ဆောင်ရွက်ရန် ဖြစ်နိုင် ချေရှိကြောင်း၊ ထည့်သွင်းစဉ်းစားသွားမည် ဖြစ်ကြောင်း ပြောကြားခဲ့ပါသည်။

အင်ဒိုနီးရှားစားအုန်းဆီအသင်း ဥက္ကဋ္ဌ Eddy Martono က “အပြန်အလှန်ကုန်သွယ်ခွန် နှုန်းထားမြင့်မှုသည် အင်ဒိုနီးရှားစားအုန်းဆီတင်ပို့မှုအပေါ် ဆိုးကျိုးသက်ရောက်စေကြောင်း၊ အစိုးရ အနေဖြင့် စားအုန်းဆီအပေါ် ချမှတ်ထားသည့် ပို့ကုန်အခွန်ကို လျှော့ချပေးရန်နှင့် အမေရိကန် ဈေးကွက်တွင် အင်ဒိုနီးရှား၏ ဈေးကွက်ဝေစုဆက်လက်တည်မြဲနေရေး ဆောင်ရွက်ပေးမည်ဟု မျှော် လင့်ကြောင်း၊ ထိုသို့မဟုတ်ပါက မလေးရှားနိုင်ငံနှင့် လက်တင်အမေရိကဒေသမှ အခြားနိုင်ငံများက အင်ဒိုနီးရှားဈေးကွက်တွင် နေရာယူသွားမည်ဖြစ်ကြောင်း၊ မလေးရှားနိုင်ငံသည် ကလေးအလုပ်

သမားပြဿနာနှင့်ရင်ဆိုင်နေရသော်လည်း သွင်းကုန်အပေါ် အခွန်ကောက်ခံမှုမှာ ၂၄ ရာခိုင်နှုန်း ဖြစ်ပြီး အင်ဒိုနီးရှားနိုင်ငံထက်နည်းကြောင်း၊ အစိုးရအနေဖြင့် ကုန်သွယ်ခွန်နှုန်းထားမြင့်တက်မှုကို ဖြေရှင်းနိုင်မည်ဖြစ်ပြီး အမေရိကန်ဈေးကွက်တွင် အင်ဒိုနီးရှားကုန်စည်များ၏ ယှဉ်ပြိုင်နိုင်စွမ်းရှိစေ ရေးကို ဆောင်ရွက်ပေးနိုင်မည်ဟု ယူဆကြောင်း” ပြောကြားခဲ့ပါသည်။

စီးပွားရေးပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုဝန်ကြီး Airlangga Hartarto က သမ္မတ Prabowo Subianto က လုပ်ထုံးလုပ်နည်းပိုင်းလျှော့ချရေး အထူးသဖြင့် အကောက်ခွန်မဟုတ်သည့် လုပ်ထုံး လုပ်နည်းများလျှော့ချရေးကို လမ်းညွှန်ထားကြောင်း၊ အစိုးရအနေဖြင့် အမေရိကန်ကုန်သွယ်ရေး ကိုယ်စားလှယ်ရုံး (United States Trade Representative - USTR)၊ အမေရိကန်ကုန်သွယ်ရေး အဖွဲ့ (USA Chamber of Commerce) တို့နှင့် အစည်းအဝေးများပြုလုပ်၍ အမေရိကန်နိုင်ငံနှင့် ညှိနှိုင်းမှုများဆောင်ရွက်လျက်ရှိကြောင်း၊ သံတမန်နည်းလမ်းနှင့် စေ့စပ်ညှိနှိုင်းရေးနည်းလမ်းတို့ကို ဆောင်ရွက်ရမည်ဖြစ်ပြီး ကုန်သွယ်မှုနှင့် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုမူဘောင် (Trade and Investment Framework Agreement - TIFA) တွင် ဘဏ္ဍာရေးကဏ္ဍကိစ္စရပ်ကို ထည့်သွင်း၍ ဆောင်ရွက်မည် ဖြစ်ကြောင်း ပြောကြားခဲ့ပါသည်။

အင်ဒိုနီးရှားနိုင်ငံ၏ စားအုန်းဆီ ဈေးကွက်ယှဉ်ပြိုင်နိုင်စွမ်းရှိစေရေးအတွက် ပြည်တွင်းလုပ် ထုံးလုပ်နည်းများကို ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုများ ပြုလုပ်ရန် စဉ်းစားလျက်ရှိကြောင်း သုံးသပ်ရပါသည်။

သွယ်သွယ်ဆုတင်၊ စီးပွားရေးသံမှူး

စင်္ကာပူ

ရင်းမြစ်။ Indonesian Palm Oil Association

အကောက်ခွန်စစ်ပွဲမတိုင်မီကပင် တရုတ်နိုင်ငံသည် အမေရိကန်မှ ပဲပုပ်နှင့် ပြောင်းတင်သွင်းမှုကို ရပ်နားထားခဲ့

တရုတ်နိုင်ငံသည် ဇန်နဝါရီလလယ်ကတည်းက အမေရိကန်ထံမှ ပဲပုပ်နှင့် ပြောင်းဝယ်ယူမှု ကို ရပ်နားထားခဲ့ကြောင်း အမေရိကန်စိုက်ပျိုးရေးဌာန (USDA) ၏ အချက်အလက်ကို ကိုးကား၍ Nikkei Asia မှ အစီရင်ခံဖော်ပြခဲ့ကြောင်း သိရှိရပါသည်။

တရုတ်နိုင်ငံသည် ယခုနှစ်တွင် အမေရိကန်မှ ပဲပုပ်ကို ဆက်လက်တင်သွင်းမှုမရှိတော့သော်လည်း ယခင်နှစ်က အမေရိကန်မှ ပဲပုပ်တင်ပို့မှု၏ ထက်ဝက်ခန့်ကို တရုတ်နိုင်ငံသို့ တင်ပို့ခဲ့ကြောင်း၊ ၂၀၂၄ ခုနှစ်တွင် တရုတ်နိုင်ငံသည် အမေရိကန်မှ ပဲပုပ်တန်ချိန် (၂၇)သန်းကျော် တင်သွင်းခဲ့ပြီး အမေရိကန်ဒေါ်လာ (၁၂.၈)ဘီလီယံဖိုးရှိကြောင်း USDA ၏ အချက်အလက်များအရ သိရှိရပါသည်။

တရုတ်နိုင်ငံသည် ယခုလအစောပိုင်းတွင် ဘရာဇီးလ်နိုင်ငံမှ ပဲပုပ်တန်ချိန် (၂.၄)သန်း ဝယ်ယူရန်အတွက် စာချုပ်များချုပ်ဆိုခဲ့ကြောင်း ဘရာဇီးလ်ပဲပုပ်ထုတ်လုပ်သူများအသင်းမှ တာဝန်ရှိသူများ၏ပြောကြားချက်ကို Nikkei က ကိုးကားဖော်ပြထားပြီး ယခုဝယ်ယူမှုသည် ပုံမှန်မဟုတ်သည့် ကြီးမားသော စာချုပ်တစ်ခုဖြစ်ပြီး တရုတ်နိုင်ငံ၏ တစ်လအတွင်း ပုံမှန်စားသုံးမှု၏ သုံးပုံတစ်ပုံနှင့် ညီမျှကြောင်း သိရှိရပါသည်။

မကြာသေးမီက CGTN နှင့် အင်တာဗျူးတစ်ခုတွင် US Soybean Export Council အမှုဆောင်အရာရှိချုပ် Jim Sutter က တရုတ်နိုင်ငံသည် ၎င်းတို့မဆုံးရှုံးချင်သော ဈေးကွက်တစ်ခု ဖြစ်ကြောင်း ပြောကြားခဲ့သည်ဟု သိရှိရပါသည်။

တရုတ်နှင့် အမေရိကန်တို့အကြား ဖြစ်ပေါ်လျက်ရှိသော ကုန်သွယ်ရေးစစ်ပွဲကြောင့် တရုတ်နိုင်ငံသည် ပဲပုပ်နှင့် ပြောင်းကို အခြားနိုင်ငံနိုင်ငံများမှ ပိုမိုဝယ်ယူလျက်ရှိရာ မြန်မာနိုင်ငံမှ ပြောင်းနှင့် ပဲပုပ်တို့ကို တရုတ်နိုင်ငံသို့ တင်ပို့နိုင်မည့်အခွင့်အလမ်းအား အဓိအရရယူဆောင်ရွက် သင့်ပါသည်။

ကေခိုင်ကျော်၊ စီးပွားရေးသံမှူး

နန်နင်းမြို့

Source: <https://news.cgtn.com/news/2025-04-22/China-halted-U-S-soybean-corn-imports-before-tariff-war-report-1CLVjIZjBrG/p.html#:~:text=China%20has%20stopped%20purchasing%20soybean%20and%20corn%20from,data%20from%20the%20U.S.%20Department%20of%20Agriculture%20%28USDA%29> .

.....

**ဖွံ့ဖြိုးမှုအနည်းဆုံးနိုင်ငံများအတွက် တရုတ်နိုင်ငံ၏
အကောက်ခွန်ကင်းလွတ်ခွင့်မူဝါဒသည် ကမ္ဘာ့စီးပွားရေးတိုးတက်မှုကို အကျိုးပြု**

အမေရိကန်သမ္မတဒေါ်နယ်ထရန်က တစ်ကမ္ဘာလုံးကို အခွန်တိုးမြှင့်ကောက်ခံမှုကြောင့် ကမ္ဘာ့စီးပွားရေးကို ထိခိုက်နေချိန်တွင် ကမ္ဘာ့ဒုတိယစီးပွားရေးအင်အားအကြီးဆုံး တရုတ်နိုင်ငံသည် ကမ္ဘာ့ကုန်သွယ်ရေးနှင့် စီးပွားရေးတိုးတက်မှုကို အထောက်အကူဖြစ်စေရန် အကောင်းဆုံးလုပ်ဆောင်လျက်ရှိကြောင်း သိရှိရပါသည်။

တရုတ်နိုင်ငံ၏ နောက်ဆုံးလုပ်ဆောင်မှုတစ်ခုမှာ တရုတ်နိုင်ငံနှင့် သံတမန်ဆက်ဆံရေး ထူထောင်ထားသည့် ဖွံ့ဖြိုးမှုအနည်းဆုံးနိုင်ငံ(၄၃)နိုင်ငံသို့ အကောက်ခွန်ကင်းလွတ်ခွင့်ပေးခြင်း ပင်ဖြစ်ကြောင်း၊ အဆိုပါကြေညာချက်ကို ၂၀၂၄ ခုနှစ်အကုန်တွင် ဆောင်ရွက်ခဲ့ခြင်းဖြစ်ပြီး အကောက်ခွန်ကင်းလွတ်ခွင့်အစီအစဉ်တွင် LDC (၄၃) နိုင်ငံပါဝင်ပြီး ၎င်းတို့အနက် (၃၃)နိုင်ငံသည် အာဖရိကတွင်ရှိပြီး အာရှတွင် (၈)နိုင်ငံနှင့် သမုဒ္ဒရာပိုင်းတွင် (၂)နိုင်ငံပါဝင်ကြောင်း သိရှိရပါသည်။

ကမ္ဘာ့ကုလသမဂ္ဂမှ ထုတ်ပြန်သည့် အချက်အလက်များအရ လူဦးရေသန်း(၉၀၀)ခန့်သည် ကမ္ဘာတစ်ဝန်းရှိ ဖွံ့ဖြိုးမှုအနည်းဆုံးနိုင်ငံများတွင် နေထိုင်ကြပြီး ကမ္ဘာ့လူဦးရေ၏ (၁၂)ရာခိုင်နှုန်း ခန့်ရှိကြောင်း၊ ဖွံ့ဖြိုးမှုအနည်းဆုံးနိုင်ငံများ၏ စုစုပေါင်းပမာဏသည် ကမ္ဘာ့စီးပွားရေး၏ (၂)ရာခိုင်နှုန်းခန့်သာရှိပြီး ကမ္ဘာ့ကုန်သွယ်မှု၏ (၁)ရာခိုင်နှုန်းဝန်းကျင်သာရှိကြောင်း သိရှိရပါသည်။

ဖွံ့ဖြိုးမှုအနည်းဆုံးနိုင်ငံများသည် ကမ္ဘာ့ကုန်သွယ်မှုကွန်ရက်ကို ကောင်းစွာအသုံးပြုနိုင်ပါက စီးပွားရေးတိုးတက်မှုအများကြီးရရှိနိုင်သော်လည်း ၎င်းတို့သည် ကမ္ဘာ့ကုန်သွယ်မှုတွင် ပါဝင်ဆောင်ရွက်နိုင်မှုနည်းပါးလျက်ရှိကြောင်း၊ ကမ္ဘာ့ကုန်သွယ်ရေးတွင် ပိုမိုပါဝင်နိုင်ပါက တိုးတက်မှုအလားအလာများစွာရှိသော်လည်း ၎င်းတို့၏ ပို့ကုန်များသည် ကုန်ကြမ်းများဖြစ်၍ စက်မှုထွန်းကားသည့် ၎င်းတို့၏ ပြိုင်ဖက်များနှင့် ယှဉ်ပြိုင်နိုင်မှု အလွန်နည်းပါကြောင်း ဖော်ပြထားပါသည်။

ဖွံ့ဖြိုးမှုအနည်းဆုံးနိုင်ငံများသည် အများအားဖြင့် အလုပ်လုပ်ကိုင်နိုင်သော အသက်အရွယ် ရှိသည့်လုပ်သားအင်အား အများအပြားရှိသော်လည်း အရင်းအနှီးမလုံလောက်ခြင်းကြောင့် အလုပ်သမားများ၏ ထုတ်လုပ်မှုစွမ်းရည်သည် သိသိသာသာ အားနည်းလျက်ရှိကြောင်း၊ စိုက်ပျိုးရေးကို သာဓကအနေဖြင့် ကြည့်ပါက လယ်ယာသုံးစက်ယန္တရားများ မရှိခြင်းသည် ထုတ်လုပ်မှုစွမ်းဆောင်ရည်ကို များစွာလျော့နည်းစေလျက်ရှိကြောင်း၊ ဖွံ့ဖြိုးပြီးနိုင်ငံများတွင် ဓာတ်မြေဩဇာကြွေပက်ရန်

ဒရန်းများကို အသုံးပြုနေချိန်တွင် ဖွံ့ဖြိုးမှုအနည်းဆုံးနိုင်ငံများရှိ တောင်သူများသည် လက်ဗလာဖြင့် ထိုအလုပ်များကို လုပ်ကိုင်ကြရပြီး ဝင်ငွေလည်းနည်းပါးကြောင်း သိရှိရပါသည်။

အဆိုပါဖွံ့ဖြိုးမှုအနည်းဆုံးနိုင်ငံများ၏ စီးပွားရေးတိုးတက်စေရန်အတွက် စီးပွားရေးအရ အနိုင်ကျင့်ခြင်းမျိုးမဟုတ်ဘဲ ၎င်းတို့အနေဖြင့် ကမ္ဘာ့ကုန်သွယ်ရေးတွင် ပံ့ပိုးကူညီမှုများကို ရရှိရမည် ဖြစ်ကြောင်း၊ တရုတ်နိုင်ငံက ပေးအပ်ထားသော အကောက်ခွန်ကင်းလွတ်ခွင့်ဖြင့် ဖွံ့ဖြိုးမှုအနည်းဆုံးနိုင်ငံများမှ ထုတ်ကုန်များသည် လူလတ်တန်းစားများ လျင်မြန်စွာတိုးတက်လာနေသော စားသုံးသူ (၁.၄) ဘီလီယံရှိသည့် တရုတ်ဈေးကွက်ကြီးထဲသို့ ဝင်ရောက်နိုင်ကြောင်း၊ အခြားတစ်ဖက်တွင် အမေရိကန်ဘက်မှ ဆောင်ရွက်လျက်ရှိသော အကောက်ခွန်စစ်ပွဲကြောင့် အဆိုပါစီးပွားရေးအင်အား နည်းပါးသောနိုင်ငံများသည် ကြမ်းတမ်းသည့် ကမ္ဘာ့ကုန်သွယ်ရေးဈေးကွက်တွင် ရှင်သန်ရန်ပင် အခက်အခဲရှိကြောင်း သိရှိရပါသည်။

ဖွံ့ဖြိုးမှုအနည်းဆုံးနိုင်ငံ(၄၃)နိုင်ငံအတွက် တရုတ်နိုင်ငံက အကောက်ခွန်ကင်းလွတ်ခွင့် ပေးလိုက်ခြင်းဖြင့် တရုတ်နိုင်ငံ၏ စီးပွားရေးနှင့် ကမ္ဘာ့ကုန်သွယ်ရေးသည် ထိခိုက်သွားမည် မဟုတ်ကြောင်း၊ အခြားတစ်ဖက်တွင် ယခုအခါ တရုတ်နိုင်ငံသည် ကမ္ဘာ့ဈေးကွက်အတွက် အရေးကြီးဆုံး အချက်အချာများအနက်မှ တစ်ခုဖြစ်သောကြောင့် တရုတ်၏ နယ်စပ်ဖြတ်ကျော် ကုန်သွယ်မှုသည် အားကောင်းပြီးရင်း အားကောင်းလာလျက်ရှိကြောင်း သိရှိရပါသည်။

တရုတ်အကောက်ခွန်ဌာနမှ နောက်ဆုံးရရှိသော အချက်အလက်များအရ ၂၀၂၅ ခုနှစ် ပထမ သုံးလပတ်တွင် တရုတ်နိုင်ငံ၏ စုစုပေါင်းသွင်းကုန်နှင့် ပို့ကုန်သည် ယွမ်ငွေ (၁၀.၃)ထရီလီယံ (အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၁.၄ ထရီလီယံဝန်းကျင်)ရှိပြီး လွန်ခဲ့သည့်တစ်နှစ်ကထက် (၁.၃) ရာခိုင်နှုန်း တိုးတက်လာကြောင်း၊ တရုတ်နိုင်ငံ၏ ပို့ကုန်သည် တစ်နှစ်ထက်တစ်နှစ် (၆.၉) ရာခိုင်နှုန်း မြင့်တက်ခဲ့ပြီး သွင်းကုန်သည် (၆)ရာခိုင်နှုန်း ကျဆင်းခဲ့ကြောင်း သိရှိရပါသည်။

ကမ္ဘာ့ကုန်သွယ်ရေးတွင် တရုတ်နိုင်ငံ၏ တိုးတက်မှုနှင့် ကမ္ဘာ့ကုန်သွယ်မှုစနစ်တွင် ခိုင်မာသောရပ်တည်မှုနောက်ကွယ်က အကြောင်းအရင်းမှာ တရုတ်စက်မှုလုပ်ငန်းစနစ်၏ ပြိုင်ဆိုင်နိုင်မှုပင်ဖြစ်ပြီး ကုန်သွယ်မှုတွင် ကိုယ်ကျိုးစီးပွားကာကွယ်ရေးအတွက် အကောက်ခွန်တိုးမြှင့်ခြင်း မဟုတ်ကြောင်း၊ ၂၀၂၄ ခုနှစ် ပထမသုံးလပတ်၌ အဆင့်မြင့်ကုန်ထုတ်လုပ်မှု၊ စမတ်နည်းပညာများနှင့် ပတ်ဝန်းကျင်ထိခိုက်မှုမရှိသောနည်းပညာတို့တွင် အားသာချက်ရှိသည့် တရုတ်ထုတ်ကုန်များသည် တရုတ်နိုင်ငံ၏ ကုန်သွယ်ရေးတိုးတက်မှုကို သိသိသာသာ အထောက်အကူဖြစ်စေကြောင်း၊

နောက်ဆုံးရ အချက်အလက်များအရ တရုတ်နိုင်ငံ၏ လေအားလျှပ်စစ်ဓာတ်အားပေးစက်များ၊ လီသီယမ်ဘက်ထရီများနှင့် လျှပ်စစ်ကားများ တင်ပို့မှုမှာ (၄၃.၂)ရာခိုင်နှုန်း၊ (၁၈.၈) ရာခိုင်နှုန်းနှင့် (၈.၂) ရာခိုင်နှုန်း အသီးသီးတိုးလာခဲ့ကြောင်း သိရှိရပါသည်။

ပို့ကုန်များ ခိုင်မာစွာတိုးတက်လာခြင်းနှင့်အတူ တရုတ်နိုင်ငံမှ အကောက်ခွန်ကင်းလွတ်ခွင့် ပေးထားသည့် ဖွံ့ဖြိုးမှုအနည်းဆုံးနိုင်ငံများအပါအဝင် ဖွံ့ဖြိုးဆဲနိုင်ငံများနှင့် တရုတ်နိုင်ငံ၏ ကုန်သွယ်မှုမှာလည်း သိသိသာသာတိုးတက်လာခဲ့ကြောင်း၊ တရုတ်အကောက်ခွန်ဌာန၏ အချက်အလက်များအရ တရုတ်နိုင်ငံ၏ အာဆီယံ၊ အာဖရိကနှင့် လက်တင်အမေရိကတို့နှင့် ကုန်သွယ်မှု သည် ၂၀၂၅ ခုနှစ်၊ ပထမသုံးလပတ်တွင် (၇.၄)ရာခိုင်နှုန်း၊ (၉.၆)ရာခိုင်နှုန်းနှင့် (၅.၂)ရာခိုင်နှုန်း အသီးသီး တိုးတက်ခဲ့ကြောင်း သိရှိရပါသည်။

ထို့အပြင် ဖွံ့ဖြိုးဆဲနိုင်ငံများနှင့် ဖွံ့ဖြိုးမှုအနည်းဆုံးနိုင်ငံများကို တရုတ်နိုင်ငံ၏ ပံ့ပိုးကူညီမှု သည် အကောက်ခွန်ကင်းလွတ်ခွင့်မူဝါဒတစ်မျိုးတည်းမဟုတ်ကြောင်း၊ Belt and Road Initiative (BRI)နှင့် အခြားသောပံ့ပိုးကူညီမှုအစီအစဉ်များဖြင့် တရုတ်နိုင်ငံသည် ပိုမိုကောင်းမွန်သော ကုန်သွယ်မှုစနစ် တည်ဆောက်ရေး၊ အခြေခံအဆောက်အအုံများ ဖန်တီးရေး၊ စက်မှုနည်းပညာများ လွှဲပြောင်းပေးရေး၊ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများအကြား အကျိုးတူလက်တွဲဆောင်ရွက်ရေးနှင့် ပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်ရေးအစရှိသည့် ကဏ္ဍပေါင်းစုံတွင် ကူညီပေးခဲ့ကြောင်း သိရှိရပါသည်။

တစ်ချိန်တည်းတွင် တရုတ်ယွမ်ငွေသည် လက်ရှိတွင် မတည်မငြိမ်ဖြစ်နေသော အမေရိကန် ဒေါ်လာနှင့် နှိုင်းယှဉ်ပါက ကမ္ဘာ့ကုန်သွယ်ရေးဈေးကွက်အတွက် အခြားရွေးချယ်စရာတစ်ခုအဖြစ် ရှိနေကြောင်း၊ ကမ္ဘာတဝန်းရှိ နိုင်ငံများစွာနှင့် အကောက်ခွန်စစ်ပွဲစတင်ခဲ့ခြင်းနှင့်အတူ အမေရိကန် ဒေါ်လာအညွှန်းကိန်းသည် (၁၁၀.၁၈)မှတ်မှတ် (၁၀၀)မှတ် သို့မဟုတ် (၁၀) ရာခိုင်နှုန်းဝန်းကျင်သို့ ကျဆင်းသွားခဲ့ကြောင်း၊ ထိုသို့သောအခြေအနေတွင် ပြည်တွင်းစီးပွားရေးခိုင်မာပြီး ကမ္ဘာ့ကုန်သွယ်ရေးနှင့် နိုင်ငံခြားအရင်းအနှီးများအပေါ် ပွင့်လင်းသောသဘောထားများကြောင့် တရုတ်ယွမ်ငွေသည် ဘေးကင်းပြီး တည်ငြိမ်သော အခြားရွေးချယ်စရာတစ်ခုဖြစ်လာကြောင်း သိရှိရပါသည်။

ပွင့်လင်းမြင်သာသောသဘောထားကြောင့် တရုတ်နိုင်ငံ၏ စီးပွားရေးသည် ၎င်း၏ နိုင်ငံသားများကိုသာမက ဖွံ့ဖြိုးမှုအနည်းဆုံးနိုင်ငံများအပါအဝင် ကမ္ဘာတစ်ဝန်းရှိ နိုင်ငံများကိုလည်း အကျိုးပြုလျက်ရှိကြောင်း၊ ကမ္ဘာ့စီးပွားရေး တိုးတက်မှုကို နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံတည်းနှင့် ဆောင်ရွက်နိုင်ခြင်း မရှိကြောင်း၊ လွန်ခဲ့သည့် ရာစုနှစ်များအတွင်း ကမ္ဘာ့စီးပွားရေးတိုးတက်မှုသမိုင်းမှ သင်ကြားခဲ့သည့်

တန်ဖိုးအရှိဆုံး သင်ခန်းစာမှာ ကမ္ဘာ့ကုန်သွယ်မှုသည် ပါဝင်သည့်နိုင်ငံတိုင်းကို လွတ်လပ်စွာအကျိုး ပြုပြီး အကောက်ခွန်စစ်ပွဲသည် စီးပွားရေးရပ်တန့်စေပြီး စီးပွားရေးပျက်ကပ်အထိတောင် ဖြစ်ပေါ် စေနိုင်ကြောင်း သိရှိရပါသည်။

ကေခိုင်ကျော်၊ စီးပွားရေးသံမှူး

နန်နင်းမြို့

Source: <https://news.cgtn.com/news/2025-04-14/China-s-zero-tariff-policy-for-LDCs-benefits-global-economy-growth-1CyVt5ENNle/p.html>

အိန္ဒိယနိုင်ငံသည် အမေရိကန်နှင့် ပထမဆုံးကုန်သွယ်ရေးသဘောတူညီချက် ရရှိရန် အလားအလာရှိ ကြောင်း အမေရိကန်ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီးပြောကြား

အမေရိကန်ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီး Scott Bessent က အိန္ဒိယနိုင်ငံသည် အမေရိကန် ပြည်ထောင်စုနှင့် နှစ်နိုင်ငံအကြား ကုန်သွယ်ရေးသဘောတူညီချက် (Bilateral trade agreement-BTA) ကို ပထမဆုံးအဖြစ် အတည်ပြုနိုင်မည့်နိုင်ငံဖြစ်နိုင်ကြောင်း ပြောကြားခဲ့ကြောင်းနှင့် အိန္ဒိယ နိုင်ငံ၏ ပွင့်လင်းသောကုန်သွယ်ရေးမူဝါဒများ၊ အကောက်ခွန်နှုန်းသက်သာမှုနှင့် အကောက်ခွန် မဟုတ်သော အတားအဆီးအနည်းငယ်သာရှိမှုတို့ကို အဓိကအချက်များအဖြစ် ညွှန်းဆိုခဲ့ကြောင်း The Hindu Businessline သတင်းဌာနက ယခုလ ၂၄ ရက်က ဖော်ပြသည်။

လက်ရှိတွင် ကုန်သွယ်ရေးသဘောတူညီချက်ဆိုင်ရာ ဆွေးနွေးမှုများသည် "အလွန်နီး ကပ်စွာ" ပြီးဆုံးတော့မည့် အခြေအနေရှိပြီး တရုတ်နိုင်ငံနှင့် ဆွေးနွေးမှုများမှာမူ ယာယီဆိုင်းငံ့ထား ကြောင်း သိရသည်။ အဆိုပါ သဘောတူညီချက် အလားအလာသည် အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုက အိန္ဒိယနိုင်ငံအပေါ် ကျင့်သုံးဆောင်ရွက်နေသော ၂၆ ရာခိုင်နှုန်း ပြန်လည်ကောက်ခံမည့် အကောက် ခွန်ကို (ဧပြီလ ၈ ရက်နေ့ တွင် ကုန်ဆုံးမည့်) ၉၀ ရက် ယာယီရပ်ဆိုင်းထားသည့် ကာလအတွင်း ပေါ်ပေါက်လာခြင်းဖြစ်ကြောင်း တွေ့ရှိရသည်။ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုသည် ၎င်း၏ကုန်သွယ်ရေး လိုငွေပြမှုလျှော့ချရန်နှင့် မိတ်ဖက်နိုင်ငံများအား ကုန်သွယ်ရေးအတားအဆီးများ လျှော့ချရန်တိုက် တွန်းအားပေးလျက်ရှိကြောင်း သိရသည်။

အမေရိကန် ဒုတိယသမ္မတ JD Vance သည် ၎င်း၏ အိန္ဒိယနိုင်ငံသို့ အလည်အပတ်ခရီးစဉ် အတွင်း အကောက်ခွန်မဟုတ်သော အတားအဆီးများ ဖယ်ရှားရန်၊ ဈေးကွက်ဝင်ရောက်ခွင့်ပေးရန်

နှင့် အမေရိကန်၏စွမ်းအင်နှင့် ကာကွယ်ရေးပစ္စည်းများ ပိုမိုဝယ်ယူရန် တိုက်တွန်းခဲ့ကြောင်း သိရသည်။ "အိန္ဒိယနိုင်ငံသည် နှစ်နိုင်ငံအကြား စွမ်းအင်ဆိုင်ရာပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုများ တိုးမြှင့်ရာတွင် အရေးပါ သောအခန်းကဏ္ဍမှ ပါဝင်နိုင်သည်ဟု ကျွန်ုပ်တို့ယုံကြည်ပါသည်။ ကျွန်ုပ်တို့၏တစ်ခုတည်းသော အဆိုပြုချက်မှာ အမေရိကန်ကုန်ပစ္စည်းများ အိန္ဒိယဈေးကွက်သို့ ဝင်ရောက်နိုင်ရန် အကောက်ခွန်မဟုတ်သော အတားအဆီးအချို့ကို ဖယ်ရှားရန် စဉ်းစားပေးပါ" ဟု ၎င်းက Rajasthan ပြည်နယ်တွင် ကျင်းပသည့် အခမ်းအနားတစ်ခုတွင် ပြောကြားခဲ့ကြောင်း သိရသည်။

Bessent နှင့် Vance တို့၏ ထုတ်ဖော်ပြောဆိုချက်များသည် နယူးဒေလီနှင့် ဝါရှင်တန်တို့အကြား နှစ်နိုင်ငံကုန်သွယ်ရေးသဘောတူညီချက်၏ အချက်အလက်များအား အတည်ပြုရန် ဆွေးနွေးမှုများ စတင်လုပ်ဆောင်နေချိန်တွင် ထွက်ပေါ်လာခြင်းဖြစ်ပြီး လာမည့်ရက်သတ္တပတ်များအတွင်း ဆွေးနွေးမှုများ အရှိန်မြှင့်တင်လာမည်ဟု မျှော်မှန်းထားကြောင်း သိရသည်။

ကောင်းထွဋ်အောင်၊ စီးပွားရေးသံမှူး

ကော်လံကတ္တာ

Source: The Hindu Businessline, India could be the first country to sign trade deal: US Treasury Secretary, April 24, 2025.

အကြမ်းဖက်တိုက်ခိုက်မှုအပြီး အိန္ဒိယနိုင်ငံသည် ပါကစ္စတန်နိုင်ငံနှင့် ကုန်သွယ်ရေးလုပ်ငန်းအားလုံးကို တရားဝင်ရပ်ဆိုင်း

Pahalgam တွင် မကြာသေးမီက ဖြစ်ပွားခဲ့သော အကြမ်းဖက်တိုက်ခိုက်မှုအပြီး အိန္ဒိယနိုင်ငံသည် ပါကစ္စတန်နိုင်ငံနှင့် ကုန်သွယ်ရေးလုပ်ငန်းအားလုံးကို တရားဝင်ရပ်ဆိုင်းလိုက်ပြီး နှစ်နိုင်ငံအကြား တင်းမာမှုများ ပိုမိုမြင့်တက်လာခဲ့ကြောင်း The Hindu Businessline သတင်းဌာနမှ ယခုလ ၂၅ ရက်နေ့တွင် ဖော်ပြသည်။

သို့ရာတွင် ကမ္ဘာလုံးဆိုင်ရာ ကုန်သွယ်မှုသုတေသနဌာန (Global Trade Research Initiative-GTRI) ၏ အဆိုအရ အဆိုပါ နယ်စပ်ပိတ်ခြင်းသည် တရားဝင်ကုန်သွယ်မှုကိုသာ ရပ်တန့်စေမည်ဖြစ်ပြီး ဝယ်လိုအားကိုမူ မရပ်ဆိုင်းနိုင်ဟုဆိုသည်။ ပါကစ္စတန်နိုင်ငံသည် အိန္ဒိယကုန်ပစ္စည်းများကို တတိယနိုင်ငံများမှတစ်ဆင့် အဆင့်ဆင့်ဝယ်ယူရန် ကြိုးစားမည်ဖြစ်သော်လည်း ကုန်ကျစရိတ်ပိုမိုမြင့်မားလာမည် ဟု GTRI မှ ပြောကြားခဲ့သည်။

GTRI ၏ အဆိုအရ အိန္ဒိယနှင့် ပါကစ္စတန်တို့အကြား ကုန်သွယ်မှုဆက်ဆံရေးသည် ၂၀၁၉ ခု နှစ် ဖေဖော်ဝါရီလက ဖြစ်ပွားခဲ့သော တိုက်ခိုက်မှု (Pulwama attack) အပြီးမှစ၍ တင်းမာနေဆဲ ဖြစ်ကြောင်း သိရသည်။ ထိုအချိန်က အိန္ဒိယနိုင်ငံသည် ပါကစ္စတန်အား အခွင့်အရေးအပြည့်အဝပေး ထားသောနိုင်ငံ (MFN) အဆင့်မှ ရုပ်သိမ်းခဲ့ပြီး ၎င်း၏ တင်သွင်းကုန်များအပေါ် ၂၀၀ ရာခိုင်နှုန်းအထိ အကောက်ခွန် မြှင့်တင်ခဲ့သည်။ ၎င်းအားတုံ့ပြန်သည့်အနေဖြင့် ပါကစ္စတန်နိုင်ငံသည် ၂၀၁၉ ခုနှစ် ဩဂုတ်လတွင် အိန္ဒိယနှင့် နှစ်နိုင်ငံအကြား ကုန်သွယ်ရေးအားလုံးကို ဆိုင်းငံ့ခဲ့သည်။ ယင်းနောက် ပိုင်းတွင် တရားဝင်ကုန်သွယ်မှုအများစုသည် ရပ်ဆိုင်းသွားခဲ့ပြီး အိန္ဒိယမှ လူသားချင်းစာနာထောက် ထားမှုအရ ဆေးဝါးအချို့ကိုသာ တင်ပို့ခွင့်ပြုခဲ့ကြောင်း တွေ့ရှိရသည်။

တရားဝင်ကုန်သွယ်မှု ရပ်ဆိုင်းထားသော်လည်း အိန္ဒိယနိုင်ငံသည် ၂၀၂၄-၂၅ ဘဏ္ဍာနှစ် (ဧပြီ ၂၀၂၄ မှ ဇန်နဝါရီ ၂၀၂၅) တွင် ပါကစ္စတန်နိုင်ငံသို့ အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၄၄၇ ဒသမ ၇ သန်းတန်ဖိုးရှိ ကုန်ပစ္စည်းများ တင်ပို့ခဲ့ကြောင်း တရားဝင်အချက်အလက်များအရ သိရသည်။ အဆိုပါ တင်ပို့ကုန် များတွင် အဓိကအားဖြင့် ဆေးဝါးများ (အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၁၁၀ ဒသမ ၁ သန်းကျော်)၊ အခြေခံ ဆေးဝါးပစ္စည်းများ (APIS) (အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၁၂၉ ဒသမ ၆ သန်း)၊ သကြား (အမေရိကန် ဒေါ်လာ ၈၅ ဒသမ ၂ သန်း)၊ မော်တော်ယာဉ်အပိုပစ္စည်းများ (အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၁၂ ဒသမ ၈ သန်း) နှင့် ဓာတ်မြေဩဇာများ (အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၆ သန်း) တို့ ပါဝင်ခဲ့ကြောင်း တွေ့ရှိရသည်။ အခြားတစ်ဖက်တွင် အိန္ဒိယနိုင်ငံ၏ ပါကစ္စတန်မှ တင်သွင်းမှုမှာ အလွန်နည်းပါးပြီး အမေရိကန် ဒေါ်လာ ၀ ဒသမ ၄၂ သန်းသာ ရှိခဲ့ကြောင်း သိရသည်။ ၎င်းတင်သွင်းကုန်များတွင် သီးသန့်စိုက်ပျိုး ထုတ်လုပ်သည့် စိုက်ပျိုးရေးထွက်ကုန်များ (ဥပမာ - သဖန်းသီးများ အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၇၈,၀၀၀)၊ နှင့် တောရိုင်းဆေးဖက်ဝင်အပင်များ (ရေဆေးနှင့် ရို့စ်မာရီ) (အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၁၈,၈၅၆ တန်ဖိုး ရှိ) တို့ ပါဝင်ခဲ့ကြောင်း သိရသည်။

တရားဝင်ကုန်သွယ်မှုလမ်းကြောင်းများ အပြည့်အဝပိတ်သွားသော်လည်း ပါကစ္စတန်နိုင်ငံ သည် တတိယနိုင်ငံများမှတစ်ဆင့် တရားမဝင်လမ်းကြောင်းများဖြင့် ဆက်လက်တင်သွင်းရန် ကြိုးစားမည်ဖြစ်ကြောင်း GTRI မှ ခန့်မှန်းထားသည်။ GTRI ၏ အဆိုအရ အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၁၀ ဘီလီယံနီးပါး တန်ဖိုးရှိ ကုန်သွယ်မှုများသည် ယူအေအီးနိုင်ငံနှင့် စင်ကာပူနိုင်ငံတို့မှတစ်ဆင့် အဆင့် ဆင့်ပြန်လည် တင်ပို့ခြင်းလမ်းကြောင်းများဖြင့် ဆက်လက်ဖြစ်ပေါ်နေဆဲဖြစ်ကြောင်း သိရသည်။ ပါကစ္စတန်နိုင်ငံသည် အဆိုပါ တတိယနိုင်ငံများမှတစ်ဆင့် ဆေးဝါးများ၊ ဓာတုပစ္စည်းများ၊ ဝါဂွမ်း၊ လက်ဖက်ရည်၊ ကော်ဖီ၊ ဆိုးဆေးများ၊ ကြက်သွန်နီ၊ ခရမ်းချဉ်သီး၊ သံမဏိ၊ သကြား၊ ဆားနှင့်

မော်တော်ယာဉ် အပိုပစ္စည်းများ အပါအဝင် အိန္ဒိယကုန်ပစ္စည်းများစွာကို တင်သွင်းနေဆဲဖြစ်ကြောင်း သိရသည်။

တစ်ဖက်တွင်မူ အိန္ဒိယနိုင်ငံသည် ဟိမဝန္တာပန်းရောင်ဆားနှင့် သစ်သီးခြောက်များ (ဥပမာ - စွန်ပလုံသီး၊ ဇီးသီး၊ ဗာဒ်စေ့) တို့ကို ပါကစ္စတန်နိုင်ငံမှ အလားတူသော တရားမဝင်လမ်းကြောင်းများဖြင့် ရရှိနိုင်မည်ဖြစ်ကြောင်း သိရသည်။ လက်ရှိအစီအမံကြောင့် ပါကစ္စတန်နိုင်ငံတွင် အဆိုပါ ကုန်ပစ္စည်းများ၏ ကုန်ကျစရိတ်ကို မြင့်တက်စေရုံသာမက ထောက်ပံ့ရေးကွင်းဆက်များကိုလည်း ပိုမိုရှုပ်ထွေးစေမည်ဖြစ်ကြောင်း GTRI မှ ပြောကြားခဲ့သည်။

သို့ပါ၍ အိန္ဒိယနိုင်ငံအနေဖြင့် ယခုလ ၂၂ ရက်နေ့က Pahalgam တွင် ဖြစ်ပွားခဲ့သော အကြမ်းဖက်တိုက်ခိုက်မှုတွင် ခရီးသွား ၂၆ ဦးခန့်အထိ သေဆုံးမှုဖြစ်ပွားခဲ့ပြီးနောက် ပါကစ္စတန်နိုင်ငံနှင့် ကုန်သွယ်ရေးလုပ်ငန်းအားလုံးကို တရားဝင်ရပ်ဆိုင်းလိုက်ပြီး နှစ်နိုင်ငံအကြား တင်းမာမှုများ ပိုမိုမြင့်တက်လာခဲ့ကြောင်း သိရှိနိုင်ပါရန်နှင့် ပါကစ္စတန်နိုင်ငံအနေဖြင့် လိုအပ်သောကုန်စည်များကို အခြားကုန်သွယ်ဖက်နိုင်ငံများမှ ပိုမိုဝယ်ယူတင်သွင်းမည့် အခြေအနေရှိသဖြင့် မြန်မာနိုင်ငံအနေဖြင့်လည်း အဆိုပါနိုင်ငံသို့ တိုးမြှင့်တင်ပို့နိုင်မည့် အခွင့်အလမ်းများပေါ်ပေါက်လာနိုင်ကြောင်း သုံးသပ်တင်ပြအပ်ပါသည်။

ကောင်းထွဋ်အောင်၊ စီးပွားရေးသံမှူး

ကော်လံကတ္တား

Source: The Hindu Businessline, As India halts trade, Pakistan may seek Indian goods via third countries at higher prices: GTRI, April 25, 2025.

Apple ကုမ္ပဏီအား အိန္ဒိယနိုင်ငံ၌ ထုတ်လုပ်မှု မပြုလုပ်စေလိုကြောင်း အမေရိကန်သမ္မတပြောကြား

အမေရိကန်သမ္မတ ဒေါ်နယ်လ်ထရန်သည် ၎င်းကိုယ်တိုင်စတင်ခဲ့သော အကောက်ခွန်စစ်ပွဲကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသည့် ကုန်သွယ်ရေးဆွေးနွေးမှုများကြားတွင် Apple ကုမ္ပဏီအား အိန္ဒိယနိုင်ငံ၌ ထုတ်လုပ်မှု မပြုလုပ်စေလိုကြောင်း CEO Tim Cook အား တိုက်ရိုက်ပြောကြားခဲ့သည်ဟု The Economic Times က ယခုလ ၁၅ ရက်တွင် ဖော်ပြသည်။

ယခုလ ၁၅ ရက် (ကြာသပတေးနေ့) က ကာတာနိုင်ငံတွင် စီးပွားရေးခေါင်းဆောင်များနှင့် အတူ ကျင်းပခဲ့သည့် အခမ်းအနားတစ်ခုတွင် ထရန့်က Cook အား အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုကို ဦးစားပေးအဖြစ် ပြန်လည်သတ်မှတ်ရန် ပြောကြားခဲ့ကြောင်း၊ "ကျွန်တော်က ခင်ဗျားတို့ကို အိန္ဒိယ မှာ မတည်ဆောက်စေချင်ဘူး။ အိန္ဒိယက သူတို့ဘာသာသူတို့ လုပ်နိုင်တယ်။ သူတို့ အခြေအနေ အရမ်းကောင်းတယ်။" ဟု ပြောကြားခဲ့ကြောင်း သိရသည်။

၎င်းတို့၏ ဆွေးနွေးမှုရလဒ်အဖြစ် Apple သည် "အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုတွင် ၎င်းတို့၏ ထုတ်လုပ်မှုကို တိုးမြှင့်မည်" ဟု ထရန့်က ပြောကြားခဲ့သည်။

ပင်လယ်ကွေ့နိုင်ငံများသို့ သွားရောက်သော လေးရက်ကြာ ခရီးစဉ်အတွင်း ထရန့်က အိန္ဒိယ နိုင်ငံသည် အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုသို့ ကုန်သွယ်ရေးသဘောတူညီချက်တစ်ခု ကမ်းလှမ်းခဲ့ကြောင်း နှင့် ယင်း သဘောတူညီချက်အရ အမေရိကန်ကုန်ပစ္စည်းအများအပြားအပေါ် "အခြေခံအားဖြင့် အကောက်ခွန် လုံးဝမရှိ" ဖြစ်မည်ဖြစ်ကြောင်းလည်း ထုတ်ဖော်ပြောကြားခဲ့သည်။

"အိန္ဒိယမှာ ရောင်းရတာ အရမ်းခက်ခဲတယ်၊ သူတို့က ကျွန်တော်တို့ကို အခြေခံအားဖြင့် အခွန် လုံးဝမကောက်ခံဖို့ ဆန္ဒရှိတဲ့ သဘောတူညီချက်တစ်ခုကို ကမ်းလှမ်းနေတယ်" ဟု ထရန့်က ပြောကြားခဲ့ သည်။

ဧပြီလ ၉ ရက်နေ့တွင် ထရန့်က အဓိကကုန်သွယ်ဖက်နိုင်ငံများအတွက် အကောက်ခွန် တိုးမြှင့်မှုများကို ရက် ၉၀ ယာယီရပ်ဆိုင်းကြောင်း ကြေညာခဲ့သည့် ကာလအတွင်း နယူးဒေလီသည် အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုနှင့် ကုန်သွယ်ရေးသဘောတူညီချက်တစ်ခု အပြီးသတ်ရန် ကြိုးပမ်းလျက်ရှိ ကြောင်း၊ အဆိုပါ ယာယီရပ်ဆိုင်းမှုတွင် အိန္ဒိယအပေါ် ကောက်ခံသွားမည့် ၂၆ ရာခိုင်နှုန်း အခွန် လည်း ပါဝင်ခဲ့ကြောင်း သိရသည်။

အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုနှင့် တရုတ်ပြည်သူ့သမ္မတနိုင်ငံအပါအဝင် အခြားအာရှထုတ်လုပ် သူများအကြား ကုန်သွယ်ရေးစစ်ပွဲများကြောင့် Apple ကုမ္ပဏီသည် ၎င်း၏ထုတ်လုပ်မှုအာရုံစိုက်မှုကို အိန္ဒိယနိုင်ငံသို့ ပိုမိုပြောင်းရွှေ့လျက်ရှိကြောင်း၊ လာမည့်နှစ်တွင် အမေရိကန်ဈေးကွက်အတွက် iPhone တပ်ဆင်မှုအားလုံးကို အိန္ဒိယနိုင်ငံသို့ ပြောင်းရွှေ့ရန် ရည်ရွယ်ထားကြောင်း Financial Times သတင်းစာအရ သိရသည်။

ပြီးခဲ့သည့် မတ်လတွင် Apple ၏ အိန္ဒိယနိုင်ငံရှိ ထိပ်တန်းထုတ်လုပ်သူဖြစ်သော Foxconn သည် အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၁ ဒသမ ၃၁ ဘီလီယံတန်ဖိုးရှိ စမတ်ဖုန်းများကို တင်ပို့ခဲ့ကြောင်း၊ ၎င်းသည် တစ်လအတွင်း အမြင့်ဆုံးပမာဏဖြစ်ကြောင်း တွေ့ရှိရသည်။ S&P Global ၏ အစီရင်ခံစာ တစ်ခုအရ အဆိုပါလတွင် အိန္ဒိယနိုင်ငံမှ တင်ပို့သော iPhone များ၏ ၉၇ ဒသမ ၆ ရာခိုင်နှုန်းကို အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုသို့ တင်ပို့ခဲ့ကြောင်းနှင့် ယင်းသည် ၂၀၂၅ ခုနှစ် အစောပိုင်းက ၈၁ ဒသမ ၉ ရာခိုင်နှုန်းမှ တိုးတက်လာခြင်းဖြစ်ကြောင်း သိရသည်။

Apple သည် ၂၀၂၆ ခုနှစ်တွင် အမေရိကန် iPhone ထုတ်လုပ်မှုကို တရုတ်ပြည်သူ့သမ္မတ နိုင်ငံမှ အိန္ဒိယနိုင်ငံသို့ အပြည့်အဝပြောင်းရွှေ့ရန် စီစဉ်ထားပြီး အိန္ဒိယနိုင်ငံကို အဓိကထုတ်လုပ်မှု ဗဟိုအဖြစ် ခိုင်မာစွာမှတ်ယူထားကြောင်း၊ Foxconn နှင့် Tata Electronics ကဲ့သို့သော မိတ်ဖက် များမှတစ်ဆင့် ၎င်း၏လုပ်ငန်းများကို ဆက်လက်တိုးချဲ့လျက်ရှိကြောင်း သိရသည်။

ထိုအတောအတွင်း Apple ထံ ကုန်ပစ္စည်းပေးသွင်းလျက်ရှိသော Jabil ကုမ္ပဏီကလည်း အိန္ဒိယနိုင်ငံတွင် AirPods အကာအရံများ ထုတ်လုပ်မှုကိုတိုးချဲ့ရန် စီစဉ်ထားပြီး တရုတ်ပြည်သူ့ သမ္မတနိုင်ငံ ပေးသွင်းသူများအပေါ် မှီခိုအားထားမှုကို လျှော့ချရန်နှင့် Apple ၏ ထောက်ပံ့ရေးကွင်း ဆက်ကို ကွဲပြားစေရန်အတွက် ပိုမိုကျယ်ပြန့်သော ကြိုးပမ်းမှုကို ပံ့ပိုးပေးလျက်ရှိကြောင်း သိရသည်။

ကောင်းထွဋ်အောင်၊ စီးပွားရေးသံမှူး

ကော်လံကတ္တား

Source: The Economic Times, Trump to Apple: “Don’t expand production in India”, May 15, 2025.

Kerala ပြည်နယ်၊ Thiruvananthapuram ရှိ Vizhinjam အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ရေနက်ဆိပ်ကမ်းနှင့် ဘက်စုံသုံးဆိပ်ကမ်းကို အိန္ဒိယဝန်ကြီးချုပ်ဖွင့်လှစ်မည်

Kerala ပြည်နယ်၊ Thiruvananthapuram ရှိ Vizhinjam အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ရေနက်ဆိပ် ကမ်းနှင့် ဘက်စုံသုံးဆိပ်ကမ်းကို အိန္ဒိယဝန်ကြီးချုပ်နရန်ဒြာမိုဒီမှ မေလ ၂ ရက်နေ့ (ယနေ့) တွင် ဖွင့်လှစ်မည်ဖြစ်ကြောင်း သိရသည်။ Adani Ports and SEZ Ltd. နှင့် အစိုးရ- ပုဂ္ဂလိကပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်မှုဖြင့် ရူပီး ၈,၈၆၇ ကုဋေခန့် ကုန်ကျမည်ဟု ခန့်မှန်းထားသော အဆိုပါ ဆိပ်ကမ်းကို

အိန္ဒိယနိုင်ငံ၏ ပထမဆုံးသော အထူးကုန်သေတ္တာလွှဲပြောင်းဆိပ်ကမ်းအဖြစ် ဒီဇိုင်းရေးဆွဲထားပြီး နိုင်ငံ၏ ကုန်သေတ္တာကိုင်တွယ်မှုအတွက် နိုင်ငံခြားဆိပ်ကမ်းများအပေါ် မှီခိုမှုကို သိသိသာသာလျှော့ချရန် ရည်ရွယ်ထားကြောင်း သိရသည်။

အိန္ဒိယ ဆိပ်ကမ်းဝန်ကြီး V.N. Vasavan က ယနေ့ နံနက် ၁၁ နာရီတွင် ဖွင့်လှစ်မည့် အခမ်းအနားမတိုင်မီ အသေးစိတ်အချက်အလက်များကို ပြောကြားခဲ့ပြီး၊ ဖွင့်ပွဲအခမ်းအနားသို့ တက်ရောက်မည့် ဧည့်သည်တော်စာရင်းတွင် အုပ်ချုပ်ရေးမှူး Arlekar၊ ဝန်ကြီးချုပ် Pinarayi Vijayan၊ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး Sonowal၊ ဝန်ကြီးများဖြစ်သော Suresh Gopi နှင့် George Kurian၊ ပြည်နယ်ဝန်ကြီးများ၊ အတိုက်အခံခေါင်းဆောင် V.D. Satheesan၊ အမျိုးသားလွှတ်တော်အမတ်များဖြစ်သော Shashi Tharoor နှင့် A.A. Rahim၊ မြို့တော်ဝန် Arya Rajendran နှင့် Rajeev Chandrasekhar တို့ ပါဝင်ကြောင်း ဖော်ပြခဲ့သည်။ ဝန်ကြီးချုပ်ရုံးမှ သတ်မှတ်ထားသော တရားဝင် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများအရ အဆိုပါ အခမ်းအနားသည် ၉၀ မိနစ်အတွင်း ပြီးဆုံးမည်ဟု မျှော်မှန်းထားကြောင်း သိရသည်။

ဝန်ကြီး Vasavan က အဆိုပါဆိပ်ကမ်းသည် ကုန်စည်သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး စွမ်းရည်မြှင့်မားကြောင်း၊ နှစ်စဉ် ပေ (၂၀) ကုန်သေတ္တာအလုံးရေ (TEU) ၃၀ သိန်းကို ကိုင်တွယ်ဆောင်ရွက်နိုင်ပြီး TEU ၄၅ သိန်းအထိ တိုးမြှင့်နိုင်မည့် အလားအလာရှိကြောင်း ပြောကြားခဲ့သည်။ ၎င်းက ကမ္ဘာ့ကုန်သွယ်ရေးတွင် Vizhinjam ဆိပ်ကမ်း၏ မဟာဗျူဟာမြောက် အရေးပါမှုကို အလေးထားပြောကြားခဲ့ကြောင်း သိရသည်။

လုပ်ငန်းလည်ပတ်မှု အထောက်အထားများတွင် ၂၀၂၄ ခုနှစ် ဇူလိုင်လက စမ်းသပ်လည်ပတ်မှုများ စတင်ခြင်း၊ ဒီဇင်ဘာလ ၃ ရက်တွင် ကော်မရှင်လက်မှတ်ရရှိခြင်းနှင့် သင်္ဘော ၂၈၅ စီးမှ TEU ၅၉၃,၀၀၀ ကို ကိုင်တွယ်ဆောင်ရွက်ခြင်းတို့ ပါဝင်ကြောင်း သိရသည်။ အထူးသဖြင့် ယခင်က ဒူဘိုင်း နှင့် ကိုလံဘိုမြို့များကို ကျော်ဖြတ်သွားခဲ့သော Mediterranean Shipping Company S.A. (MSC) ၏ သင်္ဘောများသည် ယခုအခါ Vizhinjam ဆိပ်ကမ်းသို့ ဆိုက်ကပ်လာကြောင်း တွေ့ရှိရသည်။

ဆက်လက်၍ ဝန်ကြီးက ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်မှုများ ပိုမိုကောင်းမွန်လာခြင်းနှင့် ပြန်လည်ပြင်ဆင်ထားသော သင်္ဘောတူညီချက်များကြောင့် ဆောက်လုပ်ရေးလုပ်ငန်းများ အချိန်မတိုင်မီ ပြီးစီးနေပြီး၊ လည်ပတ်မှုနှင့် အမြတ်ငွေရရှိမှုကို မြန်မြန်ဆန်ဆန် အာမခံပေးနေကြောင်း အတည်ပြုပြောကြားခဲ့သည်။ ငွေကြေးထောက်ပံ့မှုနှင့်ပတ်သက်၍ ၎င်းက ဗဟိုအစိုးရမှ Viability Gap Funding

(VGF) ကို ချေးငွေအဖြစ် ပြည်နယ်အစိုးရထံ ကမ်းလှမ်းခဲ့ပြီး ပြည်နယ်အစိုးရအနေဖြင့် (grant) အကူငွေကို ရယူရန် နှစ်သက်သော်လည်း ကမ်းလှမ်းမှုအားလက်ခံခဲ့ကြောင်း ပြောကြားခဲ့သည်။

ဧပြီလ ၈ ရက်တွင် အဓိကကုန်သွယ်သင်္ဘောတစ်စီးဖြစ်သော MSC Türkiye သည် MSC ၏ Jade ရွှေ့ပြောင်းဝန်ဆောင်မှုအောက်ရှိ Vizhinjam ဆိပ်ကမ်းသို့ ဆိုက်ကပ်ခဲ့ကြောင်း သိရသည်။ ယခု အချိန်အထိ ကုန်တင်သင်္ဘော ၂၄၆ စီးမှ TEU ၅၀၁,၈၄၇ ကို ကိုင်တွယ်ဆောင်ရွက်ပြီးဖြစ်ကာ ဆိပ်ကမ်းစတင်သည့် အဆင့် ၁ တွင် TEU ၁၀ သိန်းကို ရည်မှန်းထားကြောင်း သိရသည်။

Vizhinjam ဆိပ်ကမ်း၏ သဘာဝရေအနက် မီတာ ၂၀ နီးပါးရှိခြင်းနှင့် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ သင်္ဘောလမ်းကြောင်းများနှင့် နီးကပ်စွာတည်ရှိမှုတို့ကြောင့် ကိုလံဘိုနှင့် ဒူဘိုင်းကဲ့သို့သော အဓိက ဆိပ်ကမ်းများနှင့် ယှဉ်ပြိုင်နိုင်မည်ဖြစ်ကြောင်း သိရသည်။ ၎င်းသည် အိန္ဒိယနိုင်ငံ၏ ပထမဆုံးသော တစ်ဝက်တစ်ပြက် အလိုအလျောက်လုပ်ဆောင်နိုင်သည့် ဆိပ်ကမ်း (semi-automated port) လည်းဖြစ်ပြီး၊ IIT Madras နှင့် ပူးပေါင်းမှုဖြင့် တည်ဆောက်ထားသော အသိဉာဏ်တု (AI) နည်းပညာသုံး သင်္ဘောလမ်းကြောင်း စီမံခန့်ခွဲမှုစနစ် တပ်ဆင်ထားကြောင်း သိရသည်။

ကောင်းထွဋ်အောင်၊ စီးပွားရေးသံမှူး

ကော်လံကတ္တား

Source: The Times of India, PM Modi to inaugurate Vizhinjam Seaport: 10 things to know about India's first transshipment hub, May 2, 2025.

အိန္ဒိယနိုင်ငံသည် အမေရိကန်မှ တင်သွင်းသည့် ကုန်စည် ၅၅

ရာခိုင်နှုန်းအပေါ် အကောက်ခွန် လျှော့ချရန် စဉ်းစားနေ

အိန္ဒိယနိုင်ငံသည် အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုမှ တင်သွင်းလျက်ရှိသော ကုန်စည်တန်ဖိုးသည် အမေရိကန် ဒေါ်လာ ၂၃ ဘီလီယံကျော်ရှိပြီး၊ လက်ရှိ အကောက်ခွန် ၅ ရာခိုင်နှုန်းမှ ၃၀ ရာခိုင်နှုန်း အတွင်း သက်ရောက်လျက်ရှိသည့် ကုန်စည် ၅၅ ရာခိုင်နှုန်းအား အကောက်ခွန်လျှော့ချခြင်း သို့မဟုတ် ပယ်ဖျက်ခြင်းများ ပြုလုပ်ရန် စဉ်းစားနေကြောင်း Reuters သတင်းဌာနက မတ်လ ၂၅ ရက်နေ့က ဖော်ပြသည်။

အဆိုပါ ဆောင်ရွက်ချက်သည် ဧပြီလ ၂ ရက်မှစတင်၍ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုမှ ကောက်ခံရန် ပြင်ဆင်ဆောင်ရွက်လျက်ရှိသော တန်ပြန်သွင်းကုန်ခွန်များ (reciprocal tariffs) မှ အိန္ဒိယ၏ တင်ပို့ကုန် ၆၆ ဘီလီယံ၏ ၈၇ ရာခိုင်နှုန်းကို ထိခိုက်မှုလျော့ချရန် ရည်ရွယ်ခြင်းဖြစ်ကြောင်း သိရသည်။ နယူးဒေလီ၏ အကဲဖြတ်ချက်အရ ပုလဲ၊ ဓာတ်ဆီနှင့် ရေနံထွက်ပစ္စည်းများ၊ စက်ယန္တရားများ၊ ဘွိုင်လာများနှင့် လျှပ်စစ်ပစ္စည်းများတွင် ၆ ရာခိုင်နှုန်းမှ ၁၀ ရာခိုင်နှုန်းအထိ အကောက်ခွန် တိုးမြှင့်နိုင်ကြောင်း သိရသည်။

ဆေးဝါးနှင့် မော်တော်ယာဉ်တင်ပို့ကုန် အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၁၁ ဘီလီယံခန့်သည် အမေရိကန်၏ တန်ပြန်သွင်းကုန်ခွန်များ (reciprocal tariffs) များကြောင့် အကြီးမားဆုံးထိခိုက်နိုင်သည့်ကဏ္ဍများဖြစ်ကြောင်း သိရသည်။ အသား၊ ပြောင်း၊ ဂျုံနှင့် နို့ထွက်ပစ္စည်းများ (လက်ရှိ အကောက်ခွန် ၃၀ ရာခိုင်နှုန်း မှ ၆၀ ရာခိုင်နှုန်း) အား အကောက်ခွန်လျှော့ချမည် မဟုတ်သော်လည်း ဗာဒီစေ့၊ ပစ္စတာစေ့၊ အုတ်ဂျုံနှင့် quinoa (ကွင်းနီး အစားထိုး အာဟာရဂျုံ) တို့တွင် အကောက်ခွန် လျှော့ချနိုင်ကြောင်း သိရသည်။ ထို့အပြင် အိန္ဒိယသည် လက်ရှိ ၁၀၀ ရာခိုင်နှုန်းကျော်ရှိသော မော်တော်ယာဉ်အကောက်ခွန်များကို အဆင့်လိုက်လျှော့ချရန် ဆွေးနွေးသွားမည်ဖြစ်ကြောင်း သိရသည်။

အမေရိကန် လက်ထောက်ကုန်သွယ်ရေးကိုယ်စားလှယ် Brendan Lynch ဦးဆောင်သော ကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့သည် အိန္ဒိယသို့လာရောက်၍ ကုန်သွယ်ရေးကိစ္စများ ဆွေးနွေးမည်ဖြစ်ကြောင်း သိရသည်။ အိန္ဒိယ၏ ကုန်သွယ်ရေးအတွင်းဝန် Sunil Barthwal က "အမေရိကန်ကို ကုန်သွယ်ရေး မိတ်ဖက်အဖြစ် မဆုံးရှုံးလိုသော်လည်း နိုင်ငံတော်၏ အကျိုးစီးပွားကိုတော့ လျော့ပေးမည်မဟုတ်" ဟု ပြောကြားခဲ့သည်။ အမေရိကန်ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေးဝန်ကြီး Howard Lutnick က အိန္ဒိယအား "အကောက်ခွန်လျှော့ချမှုတွင် ရဲရဲတင်းတင်းဆုံးဖြတ်ရန်" တိုက်တွန်းခဲ့ကြောင်း သိရသည်။

Carnegie Endowment for International Peace မှ ကျွမ်းကျင်သူ Milan Vaishnav ကမူ အမေရိကန် လိုလားသော အကောက်ခွန်လျှော့ချမှုများကို အိန္ဒိယက လိုက်လျောနိုင်မည်ဟု မယုံကြည်ကြောင်း ပြောကြားခဲ့သည်။ အကယ်၍ အပြန်အလှန် အကောက်ခွန်များကျင့်သုံးပါက အငြင်းပွားဖွယ်ရာ ထုတ်ကုန်များအတွက် အင်ဒိုနီးရှား၊ အစ္စရေးနှင့် ဗီယက်နမ်တို့ကဲ့သို့သော အခြားတင်ပို့သူများ အကျိုး အမြတ်ရရှိနိုင်ကြောင်း သိရသည်။

အမေရိကန်-အိန္ဒိယ ကုန်သွယ်ရေးသဘောတူညီချက်အတွက် နှစ်ဖက်ကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့များ လတ်တလော ဆွေးနွေးလျက်ရှိရာ ဧပြီလ ၂ ရက်နေ့တွင် စတင်သက်ရောက်ဖွယ်ရှိသည့် အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု၏ တန်ပြန်သွင်းကုန်ခွန် (reciprocal tariffs) သည် ကဏ္ဍအလိုက်

သို့မဟုတ် အမျိုးသားအဆင့် အကောက်ခွန်အဖြစ် ကျင့်သုံးဆောင်ရွက်မည်ကို ရှင်းရှင်းလင်းလင်း သိရှိနိုင်ရန် အသေးစိတ် မေးမြန်းနေသော်လည်း၊ အမေရိကန်အဖွဲ့ဘက်မှ မည်သည့်အချက်အလက်မျှ မပေးဘဲ သဘောတူညီချက်၏ အတိုင်းအတာ (scope of the deal) ကိုသာ ဆွေးနွေးလျက်ရှိကြောင်း The Indian Express သတင်းတွင် ယခုလ ၂၈ ရက်က ဖော်ပြထားသည်။

အဆိုပါအချက်သည် အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုအနေဖြင့် အိန္ဒိယနိုင်ငံ၏ မော်တော်ယာဉ်၊ ဝိစကီနှင့် စိုက်ပျိုးရေးကဏ္ဍများတွင် ဈေးကွက်ဝင်ရောက်နိုင်မှု ပိုမိုရရှိရန် သဘောတူညီချက် အပြီးသတ်ချုပ်ဆိုနိုင်ရေး အရှိန်အဟုန်ဖြင့် ဖိအားပေးမည့် နည်းဗျူဟာတစ်ရပ်ဖြစ်နိုင်ကြောင်း အိန္ဒိယ အရာရှိများမှ စိုးရိမ်မကင်း ဖြစ်နေကြကြောင်း သိရသည်။

အိန္ဒိယ အစိုးရအရာရှိတစ်ဦးက “အိန္ဒိယဘက်မှ တန်ပြန်ခွန်စနစ် အကောင်အထည်ဖော်မှု အစီအစဉ်များကို ရှင်းလင်းစွာသိရှိလိုသော်လည်း၊ အမေရိကန်ဘက်မှ နိုင်ငံရေးအရခန့်ထားသော ကိုယ်စားလှယ်များက အသေးစိတ်မျှဝေခြင်း မရှိပါ” ဟု ပြောကြားခဲ့သည်။ ထို့အပြင် “လက်ရှိ ဆွေးနွေးမှုများသည် သဘောတူညီချက်လုပ်ငန်းစဉ်များ (Terms of Reference - ToR) ကို သတ်မှတ်ရန် အာရုံစိုက်နေပြီး၊ ဧပြီ ၂ ရက်တွင် စတင်မည့် တန်ပြန်ခွန်များဖြင့် အိန္ဒိယအား ကုန်သွယ်ရေး သဘောတူညီချက်ကို အမြန်လက်မှတ်ရေးထိုးရန် ဖိအားပေးမည့် လက္ခဏာဖြစ်နေသည်” ဟု ၎င်းက ထပ်လောင်း ဖွင့်ဟပြောကြားခဲ့ကြောင်း သိရသည်။

အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုအနေဖြင့် နိုင်ငံအဆင့်၊ ကုန်ပစ္စည်းအဆင့် သို့မဟုတ် အကောက်ခွန် မဟုတ်သော အဟန့်အတားများ (non-tariff barriers) ဖြင့် အိန္ဒိယနိုင်ငံအား ထိခိုက်စေနိုင်ပြီး၊ အဆိုပါ အချက်များကြောင့် နှစ်နိုင်ငံကုန်သွယ်မှု ဆက်ဆံရေးကို ပိုမိုရှုပ်ထွေးစေနိုင်ကြောင်း Goldman Sachs ၏ အစီရင်ခံစာမှ သတိပေးထားကြောင်း သိရသည်။

ကောင်းထွဋ်အောင်၊ စီးပွားရေးသံမှူး

ကော်လံကတ္တား

Source: 1. The Reuters, Exclusive: India eyes tariff cut on more than half of US imports to shield its exports, sources say, March 25, 2025
2. The Indian Express, India seeks clarity on reciprocal tariffs but US holds back, March 28, 2025

.....

**၂၀၂၅ ခုနှစ် ဧပြီလတွင် အိန္ဒိယနိုင်ငံ၏ ကုန်ပစ္စည်းတင်ပို့မှု ၉ ရာခိုင်နှုန်း
တိုးတက်ကာ အမေရိကန် ဒေါ်လာ ၃၈ ဒသမ ၄၉ ဘီလီယံအထိ ရောက်ရှိ**

အိန္ဒိယနိုင်ငံ၏ ပို့ကုန်လုပ်ငန်းရှင်များသည် ၂၀၂၅ ခုနှစ် ဧပြီလတွင် ပို့ကုန်တင်ပို့မှုသည် ယခင်နှစ် အလားတူကာလနှင့် နှိုင်းယှဉ်ပါက ၉ ဒသမ ၀၃ ရာခိုင်နှုန်း တိုးတက်ကာ အမေရိကန် ဒေါ်လာ ၃၈ ဒသမ ၄၉ ဘီလီယံအထိ ရောက်ရှိခဲ့သဖြင့် ဘဏ္ဍာရေးနှစ်ကို အကောင်းမြင်စိတ်ဖြင့် စတင်နိုင်ခဲ့ကြောင်း၊ အဆိုပါတိုးတက်မှုသည် အင်ဂျင်နီယာဆိုင်ရာပစ္စည်းများ၊ ရေနံထွက်ပစ္စည်းများ နှင့် အီလက်ထရွန်နစ်ပစ္စည်းများ တင်ပို့မှု တိုးတက်ခြင်းကြောင့်ဖြစ်ကြောင်း သိရသည်။ သို့သော် သွင်းကုန်များ ပိုမိုမြင့်မားစွာ တိုးတက်လာမှုကြောင့် ကုန်သွယ်မှုလိုငွေသည် အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၂၆ ဒသမ ၄၂ ဘီလီယံအထိ ရောက်ရှိခဲ့ပြီး ငါးလအတွင်း အမြင့်ဆုံးသို့ ရောက်ရှိခဲ့ကြောင်း The Hindu Businessline က ယခုလ ၁၅ ရက်က ဖော်ပြသည်။

အိန္ဒိယကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေးဌာနမှ ယခုလ ၁၅ ရက် (ကြာသပတေးနေ့)တွင် ထုတ်ပြန်သော အချက်အလက်များအရ ၂၀၂၅ ခုနှစ် ဧပြီလတွင် သွင်းကုန်များသည် ရေနံစိမ်းနှင့် အီလက်ထရွန်နစ်ပစ္စည်းများ တင်သွင်းမှု တိုးတက်လာခြင်းကြောင့် ယခင်နှစ် အလားတူကာလနှင့် နှိုင်းယှဉ်ပါက ၁၉ ဒသမ ၁၂ ရာခိုင်နှုန်း တိုးတက်ကာ အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၆၄ ဒသမ ၉၁ ဘီလီယံအထိ ရောက်ရှိခဲ့ကြောင်း သိရသည်။

"ယခုနှစ်ကို ကျွန်တော်တို့ အကောင်းမြင်စိတ်ဖြင့် စတင်နိုင်ခဲ့ပါတယ်... ပြီးခဲ့သည့်နှစ်က ပြဿနာများစွာ ရှိခဲ့ပါတယ်။ ကုန်သွယ်မှုလမ်းကြောင်းက အဓိကပြဿနာတစ်ခုဖြစ်ပြီး သင်္ဘောများသည် ပင်လယ်နီကို ရှောင်ရှားရန်နှင့် Good Hope အငူဖက်မှ ပိုမိုရှည်လျားသော လမ်းကြောင်းကို အသုံးပြုရန် တွန်းအားပေးခံခဲ့ရတယ်။ ထောက်ပံ့ရေးဆိုင်ရာ ပြဿနာများလည်း ရှိခဲ့ပါတယ်။ သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးနှင့် အာမခံစရိတ်များ တိုးမြင့်လာခဲ့တယ်။ သို့သော် အိန္ဒိယပို့ကုန်လုပ်ငန်းရှင်များအနေဖြင့် ၎င်းတို့၏ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းတွင် ခံနိုင်ရည်ရှိမှုကို ပြသနိုင်ခဲ့ကြပါတယ်။" ဟု အိန္ဒိယကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေး ဝန်ကြီးဌာနအတွင်းဝန် Sunil Barthwal က ကုန်သွယ်မှုအချက်အလက်များဆိုင်ရာ သတင်းစာရှင်းလင်းပွဲတစ်ခုတွင် ပြောကြားခဲ့သည်။

၎င်းက တိုးတက်မှုအရှိန်အဟုန်သည် ယခုဘဏ္ဍာရေးနှစ်အတွင်း ဆက်လက်ရှိနေမည်ဟု မျှော်လင့်ကြောင်း ပြောကြားခဲ့သည်။

အိန္ဒိယပို့ကုန်လုပ်ငန်းရှင်များအဖွဲ့အစည်းဖြစ်သော FIEO က တိုးတက်မှုအရှိန်အဟုန်ကို ထိန်းသိမ်းထားနိုင်ရန်အတွက် တည်ငြိမ်သောမူဝါဒ၊ ကုန်သွယ်မှုလွယ်ကူချောမွေ့စေမှုဖြင့်တင်ခြင်း၊

ထောက်ပံ့ပို့ဆောင်ရေးစနစ် တိုးတက်ကောင်းမွန်လာခြင်းနှင့် အထူးသဖြင့် ယူကေ၊ အမေရိကန်၊ အီးယူ၊ အိုမန်နှင့် ပင်လယ်ကွေ့ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးကောင်စီ (GCC) နိုင်ငံများကဲ့သို့သော နိုင်ငံများနှင့် လွတ်လပ်စွာကုန်သွယ်ရေးသဘောတူညီချက်များ အချိန်မီချုပ်ဆိုနိုင်ခြင်းတို့မှတစ်ဆင့် ဆက်လက်ပံ့ပိုးမှုများ လိုအပ်မည်ဖြစ်ကြောင်း ပြောကြားခဲ့သည်။

"အထူးသဖြင့် အသေးစား၊ အငယ်စားနှင့် အလတ်စားစီးပွားရေးလုပ်ငန်းများအတွက် သင့်တင့်သောချေးငွေရရှိနိုင်မှု၊ အတိုးနှုန်းညီမျှစေခြင်း၊ ပို့ကုန်ခွန်ပြန်လည်ထုတ်ယူမှု အစီအစဉ် (The Remission of Duties and Taxes on Exported Products (RoDTEP) scheme) နှင့် အခြား ပို့ကုန်ဆိုင်ရာ အကျိုးခံစားခွင့်များ ကဲ့သို့သော မက်လုံးများကို အချိန်မီထုတ်ပေးခြင်းတို့သည် ပို့ကုန် ယှဉ်ပြိုင်နိုင်စွမ်းကို ထိန်းသိမ်းထားရန်နှင့် ရည်မှန်းထားသော တိုးတက်မှုပန်းတိုင်များကို အောင်မြင်ရန်အတွက် အရေးကြီးပါလိမ့်မည်" ဟု FIEO အကြီးအကဲ SC Ralhan က ပြောကြားခဲ့သည်။

အိန္ဒိယနိုင်ငံ၏ ထိပ်တန်းပို့ကုန် ၁၀ ခုအနက် ၉ ခုသည် ၂၀၂၅ ခုနှစ် ဧပြီလတွင် တိုးတက်မှုများ ပြသခဲ့ကြောင်း တွေ့ရှိရသည်။ ယင်းတို့တွင် အင်ဂျင်နီယာဆိုင်ရာပစ္စည်းများ၊ ရေနံထွက်ပစ္စည်းများ၊ အီလက်ထရွန်နစ်ပစ္စည်းများ၊ ကျောက်မျက်ရတနာနှင့် လက်ဝတ်ရတနာများ၊ ဆေးဝါးနှင့် ဆေးပစ္စည်းများ၊ အသင့်ချုပ်အဝတ်အထည်များ၊ ဆန်၊ ဝါဂွမ်းချည်နှင့် ချည်ထည်များ၊ ပလတ်စတစ်ပစ္စည်းများ ပါဝင်ကြောင်း သိရသည်။ အဆိုပါ ထိပ်တန်းပို့ကုန် ၁၀ ခုတွင် ပါဝင်သော အော်ဂဲနစ်နှင့် အော်ဂဲနစ် မဟုတ်သော ဓာတုပစ္စည်းများသာ တင်ပို့မှုအနည်းငယ်ကျဆင်းခဲ့ကြောင်း တွေ့ရှိရသည်။

ဧပြီလတွင် အိန္ဒိယနိုင်ငံမှ ရေနံစိမ်းတင်သွင်းမှုသည် ၂၅ ဒသမ ၆ ရာခိုင်နှုန်း တိုးတက်ကာ အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၂၀ ဒသမ ၇ ဘီလီယံအထိ ရောက်ရှိခဲ့ကြောင်း၊ ရွှေတင်သွင်းမှုသည် ၄ ဒသမ ၈၆ ရာခိုင်နှုန်းတိုးတက်ကာ အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၃ ဒသမ ၀၉ ဘီလီယံအထိ ရောက်ရှိခဲ့ကြောင်း သိရသည်။ သွင်းကုန်များ သိသိသာသာတိုးတက်ခဲ့သော အခြားပစ္စည်းများတွင် အီလက်ထရွန်နစ်ပစ္စည်းများ၊ စက်ပစ္စည်းများနှင့် ဓာတုပစ္စည်းများ ပါဝင်ကြောင်း တွေ့ရှိရသည်။

၂၀၂၅ ဘဏ္ဍာနှစ်တွင် အိန္ဒိယနိုင်ငံ၏ ကုန်ပစ္စည်းပို့ကုန်သည် ယခင်ဘဏ္ဍာနှစ်က အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၄၃၇ ဒသမ ၀၇ ဘီလီယံရှိခဲ့ရာမှ အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၄၃၇ ဒသမ ၄၂ ဘီလီယံသို့ ၀ ဒသမ ၀၈ ရာခိုင်နှုန်း အနည်းငယ်တိုးတက်ခဲ့ကြောင်း တွေ့ရှိရသည်။

ကောင်းထွဋ်အောင်၊ စီးပွားရေးသံမှူး

ကော်လံကတ္တား

Source: The Hindu Businessline, India's goods exports rise 9% in April 2025 to \$38.49 billion, May 15, 2025.

.....

အိန္ဒိယနိုင်ငံသည် အမေရိကန်ကုန်ပစ္စည်းများအပေါ် အကောက်ခွန် သုညရာခိုင်နှုန်းအထိ လျှော့ချရန် ကမ်းလှမ်းခဲ့သည်ဟု ဒေါ်နယ်လ်ထရန်ပြောကြား

အမေရိကန်သမ္မတ ဒေါ်နယ်လ်ထရန်က အိန္ဒိယနိုင်ငံသည် ပိုမိုမြင့်မားသော သွင်းကုန်ခွန်များကို ရှောင်ရှားရန်အတွက် ဆွေးနွေးမှုများအတွင်း အမေရိကန်ကုန်ပစ္စည်းများအပေါ် အခွန် လျှော့ချရန် ကမ်းလှမ်းခဲ့ကြောင်း ယခုလ ၁၅ ရက် (ကြာသပတေးနေ့) တွင် ပြောကြားလိုက်သည်။ ကာတာနိုင်ငံရှိ စီးပွားရေး ခေါင်းဆောင်များနှင့်အတူ ကျင်းပသည့် အခမ်းအနားတစ်ခုတွင် ထရန်က နယူးဒေလီသည် "ကျွန်တော်တို့အား အခြေခံအားဖြင့် အခွန်လုံးဝမကောက်ခံရန် ဆန္ဒရှိသည့် သဘောတူညီချက်တစ်ခုကို ကမ်းလှမ်းခဲ့သည်" ဟု ပြောကြားခဲ့ကြောင်း The Economic Times က ယခုလ ၁၆ ရက်တွင် ဖော်ပြသည်။

အမေရိကန်သမ္မတသည် အဆိုပါ ထင်ရှားသောကမ်းလှမ်းမှု၏ အသေးစိတ်အချက်အလက်များကိုမူ ထပ်မံဖော်ပြခြင်းမပြုခဲ့ကြောင်းနှင့် အိန္ဒိယကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေးနှင့် စက်မှုဝန်ကြီးဌာန အနေဖြင့်လည်း မှတ်ချက်ပေးရန် တောင်းဆိုမှုအပေါ် ချက်ချင်းတုံ့ပြန်ခြင်းမရှိသေးကြောင်း သိရသည်။

အိန္ဒိယနိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး S Jaishankar က အိန္ဒိယနှင့် အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုအကြား ကုန်သွယ်ရေးဆွေးနွေးမှုများ ဆက်လက်ပြုလုပ်နေကြောင်းနှင့် "နှစ်ဦးနှစ်ဖက်အကျိုးရှိသော" သဘောတူညီချက်ရရှိသည်အထိ "မည်သည့်ဆုံးဖြတ်ချက်မဆို စောလွန်းနေမည်" ဟု ယင်းနေ့ နှောင်းပိုင်းတွင် သတင်းထောက်များနှင့်တွေ့ဆုံစဉ်က ပြောကြားခဲ့ကြောင်း သိရသည်။

အိန္ဒိယနိုင်ငံသည် ပြီးခဲ့သည့် ဖေဖော်ဝါရီလက ဝန်ကြီးချုပ်နရင်ဒြာမိုဒီ အိမ်ဖြူတော်သို့ သွားရောက်ခဲ့ပြီးနောက် အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုနှင့် ကုန်သွယ်ရေးဆွေးနွေးမှုများ စတင်ခဲ့သည့် ပထမဆုံးနိုင်ငံများထဲမှ တစ်ခုဖြစ်ကြောင်း၊ နှစ်ဖက်စလုံးသည် နှစ်နိုင်ငံသဘောတူညီချက်၏ ပထမ အဆင့်ကို ဆောင်းဦးရာသီတွင် အပြီးသတ်ရန် သဘောတူခဲ့ကြကြောင်း သိရသည်။ အိန္ဒိယ ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေးဝန်ကြီး Piyush Goyal သည် နောက်ထပ်ဆွေးနွေးမှုများအတွက် မေလ ၁၇ ရက်မှ ၂၀ ရက်အထိ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုရှိ ထရန်အစိုးရအရာရှိများနှင့် တွေ့ဆုံရန် မျှော်မှန်းထားကြောင်း သိရသည်။

အဆိုပါ သမ္မတထရန်၏ မှတ်ချက်များသည် အိန္ဒိယနိုင်ငံက ၎င်း၏ သံမဏိနှင့် အလူမီနီယံ ပို့ကုန်များအပေါ် အမေရိကန်၏ ပိုမိုမြင့်မားသောအခွန်များကို တုံ့ပြန်သည့်အနေဖြင့် လက်တုံ့ပြန်အခွန်များ ကောက်ခံသွားမည်ဟု ခြိမ်းခြောက်ပြီး ရက်အနည်းငယ်အကြာတွင် ထွက်ပေါ်လာခြင်း

ဖြစ်သည်။ ၎င်းသည် နယူးဒေလီအနေဖြင့် ပိုမိုပြတ်သားသော ချဉ်းကပ်မှုကို ကျင့်သုံးနိုင်ကြောင်း ပြသနေသည့် အရိပ်လက္ခဏာဖြစ်ကြောင်း တွေ့ရှိရသည်။ သို့သော်လည်း နှစ်နိုင်ငံဆွေးနွေးမှုများ သည် လမ်းကြောင်းမှန်ပေါ်တွင် ဆက်လက်ရှိနေကြောင်း အဆိုပါကိစ္စနှင့် နီးစပ်သူများက ပြောကြားခဲ့သည်။

သမ္မတထရန်သည် အိန္ဒိယနိုင်ငံအပေါ် ၂၆ ရာခိုင်နှုန်း "အပြန်အလှန်" အခွန်များ ကောက်ခံမည်ဟု ကတိပြုထားကြောင်း သိရသည်။ အိန္ဒိယနိုင်ငံသည် ယခုနှစ်တွင် ထရန်၏ မကျေနပ်ချက်များကို ဖြေရှင်းရန်အတွက် လုပ်ဆောင်မှုများစွာ ပြုလုပ်ခဲ့ကြောင်း၊ ယင်းတို့တွင် ဘော်ဘွန်ဝီစကီနှင့် Harley-Davidson Inc. မှ ထုတ်လုပ်သော အဆင့်မြင့်မော်တော်ဆိုင်ကယ်များကဲ့သို့ ထင်ရှားသော အမေရိကန် ကုန်ပစ္စည်းများအပေါ် သွင်းကုန်ခွန်များ လျှော့ချရန်အတွက် ၎င်း၏အခွန်စနစ်ကို ပြန်လည်ပြုပြင်ခြင်းတို့ ပါဝင်ကြောင်း သိရသည်။

နယူးဒေလီသည် ၎င်း၏ကုန်သွယ်ရေးဆွေးနွေးမှုများ၏ တစ်စိတ်တစ်ပိုင်းအနေဖြင့် မော်တော်ယာဉ်အစိတ်အပိုင်းများနှင့် ဆေးဝါးကဲ့သို့သော ကုန်ပစ္စည်းအချို့အပေါ် သွင်းကုန်ပမာဏအတိုင်းအတာတစ်ခုအထိ အပြန်အလှန်အခြေခံအားဖြင့် အခွန်လုံးဝမကောက်ခံရန်လည်း အဆိုပြုထားကြောင်း သိရသည်။

သို့ပါ၍ အိန္ဒိယနှင့် အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုတို့အကြား ကုန်သွယ်ရေးသဘောတူညီချက် ရရှိရန် ဆွေးနွေးမှုများ ဆက်လက်ပြုလုပ်နေကြောင်း၊ အမေရိကန်သမ္မတ ဒေါ်နယ်လ်ထရန်က အိန္ဒိယနိုင်ငံသည် အမေရိကန်ကုန်ပစ္စည်းအချို့အပေါ် အခွန်လျှော့ချရန် ကမ်းလှမ်းမှုပြုလုပ်ခဲ့ကြောင်း ပြောကြားမှုအပေါ် အိန္ဒိယနိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးက နှစ်ဦးနှစ်ဖက်အကျိုးရှိသော သဘောတူညီချက်မရရှိမီအထိ မှတ်ချက်ပေးရန် စောလွန်းသေးကြောင်း ပြောကြားခဲ့သည်။ နှစ်ဖက်စလုံးသည် နှစ်နိုင်ငံသဘောတူညီချက်၏ ပထမအဆင့်ကို အပြီးသတ်ရန် မျှော်မှန်းထားကြောင်းနှင့် နယူးဒေလီသည် ၎င်း၏ ကုန်ပစ္စည်းအချို့အပေါ် အပြန်အလှန်အခြေခံဖြင့် အခွန်လုံးဝမကောက်ခံရန်လည်း အမေရိကန်ထံ အဆိုပြုထားကြောင်း သိရှိနိုင်ပါရန် တင်ပြအပ်ပါသည်။

ကောင်းထွဋ်အောင်၊ စီးပွားရေးသံမှူး

ကော်လံကတ္တား

Source: The Economic Times, India Has Offered Zero Tariffs on US Goods: Trump, May

16, 2025.

.....